

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1882.

Första Kammaren.

N:o 39.

Torsdagen den 4 Maj.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m.

Anmälades och bordlades Lag-Utskottets Utlåtande N:o 55, i anledning af återremiss af Utlåtandet N:o 24, öfver väckt motion om förändrad lydelse af 3 § i lagen angående eganderätt till skrift den 10 Augusti 1877.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till följande delar af riksdagsbeslutet:

N:o 1, ingressen;

N:o 2, slutmeningen;

N:o 3, angående kreditivsummorna;

N:o 4, angående statsregleringen;

N:o 5, angående verkställt val af Justitieombudsman och hans suppleant;

N:o 6, angående ansvarsfrihet för Fullmäktige i Riksbanken;

N:o 7, angående ansvarsfrihet för Fullmäktige i Riksgäldskontoret;

N:o 8, angående val af komiterade för tryckfrihetens vård;

N:o 9, angående förändrad lydelse af §§ 59 och 64 i förordningen om kommunalstyrelse å landet;

N:o 10, angående tillägg till och ändring i 23 kap. Strafflagen den 16 Februari 1864;

N:o 11, angående tillämpning å frälsemän af förordningen den 8 November 1872, om ändring i lagens stadganden angående giftomannarätt;

N:o 12, angående upphörande af skyldighet för den, som emot hofrätts dom vill konungen söka, att i visst fall träda i fängelse till sakens slut;

N:o 13, angående val af Fullmäktige i Riksbanken och Riksgäldskontoret; samt

N:o 14, angående verkställd omröstning rörande Högsta domstolens ledamöter.

Fortsattes föredragningen af Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10, angående tullbevillningen.

*Maskin- och
vagnsmörja
samt såpa.*

32 punkten.

Herr Carlheim-Gyllensköld, Adolf Theodor: Då förut-sättningen för bifall till denna punkt i Bevillnings-Utskottets betän-kande numera förfallit genom det beslut, som fattats i afseende på den 31 punkten, får jag hemställa om proposition på bifall till Kongl. Maj:ts förslag derom, att tullen å maskin- och vagnsmörja måtte bestämmas till 5 öre och å såpa till 7 öre, allt per kilogram.

Herr Jöns Pehrsson: Med den utgång, voteringen fick i den 31 punkten, synes som om äfven den nu föredragna punkten skulle bifallas i enlighet med regeringens proposition, hvarom jag anhåller. Jag anser således, att denna punkt bör ställas i öfverensstämmelse med den Kongl. propositionens innehåll och anhåller om bifall dertill.

Sedan öfverläggningen angående förevarande punkt förklarats här-med slutad, afslog Kammaren Utskottets hemställan och biföll hvad Kongl. Maj:t uti ifrågavarande hänseenden föreslagit.

Papper.

33 punkten.

Herr Wærn, Carl Fredrik: Som Herrarne behagade erinra sig, upptager den gamla tulltaxan olika tullsatser för tryckpapper, som är belagdt med 5 öre per kilogram, och för papper andra slag, som drager en tull af 19 öre per kilogram. Detta har gifvit anled-ning till mycket trassel vid förtullningar till följd af svårigheten att skilja mellan tryckpapper och annat papper, sedan numera till tryck-papper begagnas äfven annat än olimmadt papper, hvilket förr icke var händelsen och då man följaktligen deri hade en bestämd skilnad. Derfor har jag äfven ansett det vara riktigt af tullkomitén att föreslå sammanslagning af dessa båda tullsatser, hvilket enligt dess förslag skulle ske på det sätt, att tullen på tryckpapper fördubblades, från 5 till 10 öre per kilogram och tullen på andra slag af papper ned-sattes från 19 till 10 öre, hvarigenom likhet vunnes. Detta låter nu mycket bra, men dertill kommer en annan omständighet, som jag anser vara af stor vikt, den nemligen att, under det papper och flera andra vid boktryckerierna använda råämnen äro belagda med tull, böcker deremot äro tullfria. Det innebär i viss mån en orättvisa mot bok-tryckarne att på detta sätt hjälpa utländske boktryckare att kon-kurrera med våra svenske icke allenast i fråga om boktryck på ut-ländskt språk, som ju må vara helt naturligt, utan äfven om boktryck

på det svenska språket, och de förmåner, utlänningarne åtnjuta, äro så betydliga, att det blifvit en lönande industri att taga klichéer från Sverige och sedan i utlandet trycka sådana böcker, som här mera allmänt ätgå, såsom psalmböcker och nya testamenten, men äfven andra böcker, ja icke blott trycka dem, utan äfven binda in dem. Detta sker företrädesvis i Tyskland, der vissa förhållanden göra ett sådant förfaringssätt äfven i afseende på inbindningen fördelaktigt, och på detta sätt fortgår det våra boktryckare och bokbindare till bestämd nackdel. Det är nu icke fråga om ett skydd utan att afhjelpa konkurrensen med utlandet i ett fall, der utlandet har ett företräde.

I sådant syfte har en motionär i Andra Kammaren hemställt, att det antingen måtte blifva tull på boktryck å svenskt språk eller också tullfrihet för tryckpapper. Utskottet har parerat denna fråga. Det har icke velat besvara denna fråga: *antingen* — *eller*, utan uttalar sig särskildt om böcker, som det vill hafva tullfria, och särskildt om papper, der Utskottet tillstyrker Kongl. Maj:ts proposition. Men jag anser denna fråga: *antingen* — *eller* vara af den natur, att den bör framställas för Riksdagen, och jag får tillstå, att jag för min del icke kan gilla en sådan orättvisa som det nu framlagda förslaget innebär. Jag anser, att vi för närvarande icke borde fördubbla tullen på tryckpapper, och då jag erkänner de svårigheter som förefinnas att skilja mellan olika papperssorter, tror jag att Riksdagen handlade rättast och bäst, om den satte tullen på alla slags papper, deri inbegripet tryckpapper, till 5 öre per kilogram. Atminstone försvårade man då icke förhållandena för våra boktryckare och bokbindare.

Den finansiella delen af frågan är icke af stor betydelse, då en nedsättning af tullen å papper, andra slag, med 5 öre per kilogram icke skulle föranleda större minskning i tullinkomsterna än omkring 30,000 kronor. Ser man åter saken ur synpunkten af protektionistiskt skydd, kan man icke utan skäl säga, att det är en nog häftig tullnedsättning från 19 öre till 5 öre och att man bör vara nöjd med en nedsättning från 19 till 10 öre. Jag respekterar detta skäl i sig sjelft och skulle icke hafva något emot den mindre nedsättningen, blott den kunde låta sig förena med rättvisa och billighet; men då den det icke kan, får jag säga, att jag icke kan tillerkänna detta skäl så stor vikt att det blir afgörande, helst pappersindustrien hos oss står så högt som den redan visat genom en stor export till utlandet. Jag tror således, på sätt jag redan yttrat, att vi kunna och böra sätta tullen på alla slags papper till 5 öre per kilogram, hvarå jag anhåller om proposition.

Herr Rappe: Ehuru jag egentligen är förekommen af den föregående talaren och riskerar beskyllningen att tala i egen sak, anser jag dock det vara min pligt här be få lemna några upplysningar. Såsom nyss nämndes, har på de senare åren i Tyskland uppstått en industri, som har till föremål för sin verksamhet att i Sverige inköpa stereotyp-plåtar till svenska psalmböcker och äfven andra slags böcker, aftrycka dem, inbinda det tryckta och slutligen till Sverige införa de då färdiga böckerna. Härigenom kringgås föreskriften om erläggande af tull på såväl tryckpapper som inbindningen. Då redan nu med en papperstull af 5 öre per kilogram detta visat sig vara en lönande

Papper.
(Forts.)

affär, kan med skäl antagas, att, om papperstullen fördubblas, kringgåendet tager större dimensioner, och det skall icke förundra mig om, i händelse den förhöjda papperstullen blir faststeld, inom kort större delen af andliga svenska böcker, som hafva någon större spridning, komma att tryckas och inbindas i Tyskland för att sedermera hit införas. De papperssorter, som användas i sådana tryckalster, betinga vanligen i Tyskland ett pris af några och femtio öre per kilogram, och då den nu föreslagna papperstullen är 10 öre per kilogram, således cirka 20 procent af pappersvärdet, utgör detta procenttal det premium, svenska boktryckare skulle nödgas betala till konkurrenter i utlandet. Jag hemställer om sådant kan vara billigt och med sund lagstiftning öfverensstämmande.

En annan sida af saken torde äfven förtjena att belysas. Den, som känner gånge af arbetet hos svenska landsortsbokbindare, vet, att desse en stor del af året sysselsätta sig med inbinding af andliga böcker för att sedan å marknader och torgdagar försälja dem. Bli nu flertalet af dessa böcker tryckta och inbundna i utlandet, är naturligt, att, då denna faktor för bokbindarnes existens kommer att dem beröfvas, sådant skall verka ruinerande för många.

Hvarför skulle denna förhöjning af tryckpapperstullen ega rum? Männe därför att svenska pappersindustrien icke kan existera den förutan? Kommersekollegii berättelse jäfvar detta. Enligt hvad pappersfabrikanterna för mig uppgifvit, frukta de icke konkurrens i tryckpapperstillverkningen. Deri kunna de bestå. Konkurrensen är för dem endast farlig i afseende på finare papperssorter och de beröras icke af tullförhöjningen.

Utskottet hänvisar till tullkomiténs utlåtande derom att det skulle vara nödvändigt sammanslå tryckpapper och andra papperssorter under en gemensam tullsats. Ja, nog är det för tulltjenstemännen den minst besvärliga lösningen af frågan; men männe icke här såsom i andra länder kan vara en möjlighet att skilja mellan egentligt tryckpapper och andra papperssorter och derigenom förekomma nyssnämnda svåra rubbningar inom vår industri. Den af norska stortinget tillsatta tull(?)- (lag)-beredning säger, att tullfri införsel å böcker betingas af tullfri införsel af tryckpapper. Svenska Riksdagens uppfattning är icke densamma, såsom vi nyligen funnit. Jag hemställer emellertid om under nu anförda förhållanden det kan vara skäl att vid utarbetande af ny tulltaxa fördubbla tullen å tryckpapper.

Herr Reutersvärd: Inom Utskottet har jag biträdt den åsigt, hvartill Utskottet kommit, och hemställer jag om bifall dertill. Herr Gumelius föreslår i sin motion, att antingen böcker skola beläggas med tull eller ock tryckpapper förklaras tullfritt. Det torde icke vara Herrarnes mening att bifalla det första alternativet, att böcker skulle beläggas med tull, och jag föreställer mig, att Kammarrens ledamöter äro lika litet benägna för att göra tryckpapper tullfritt. Det förhåller sig nemligen så, att det icke finnes något slag af papper, på hvilket man icke kan trycka, och således skulle genom bifall till det senare alternativet allt papper blifva tullfritt. På detta sätt vill man nu än ytterligare nedsätta tullen å papper, ehuru redan i enlighet med tull-

komiténs förslag Utskottet hemställt om tullens fastställande till 10 öre per kilogram på allt papper, hvilket för gröfre tryckpapper visserligen innebär en mindre förhöjning, men deremot för finare sorter en betydligare nedsättning. Jag anhåller om bifall till Utskottets förslag i denna fråga.

Papper.
(Forts.)

Efter härmed slutad öfverläggning gjorde Herr Grefven och Talmannen enligt de derunder framställda yrkandena propositioner, först på bifall till Utskottets förevarande hemställan och sedan derpå, att Kammarerna skulle afslå nämnda hemställan och besluta, att å papper, andra slag, lineradt derunder inbegripet, skulle sättas en tull af 5 öre för 1 kilogram; och förklarade Herr Grefven och Talmannen sig finna den förra propositionen besvarad med öfvervägande ja.

Herr *Rappe* begärde votering, i anledning hvaraf uppsattes, justerades och anslogs en omröstningsproposition af följande lydelse:

Den, som bifaller 33 punkten i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10,

röstar Ja;

Den, det ej vill,

röstar Nej;

Vinner Nej, afslår Kammarerna punkten och besluter, att å papper, andra slag, lineradt derunder inbegripet, skall sättas en tull af 5 öre för 1 kilogram.

Omröstningen företogs, och vid dess slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja—31;

Nej—20.

34—36 punkterna.

Biföllos.

37 punkten.

Smör.

Herr *Bennich*: Jag hemställer att Kammarernas beslut måtte blifva att, med godkännande af Kongl. Maj:ts förslag, Friherre *Klinckowströms* och Herr *Boströms* motioner icke må bifallas. Hvarför jag tillåter mig att göra denna framställning, är för att på en gång få afgjort både att någon tull icke skall äsättas det naturliga smöret och att äfven konstgjordt smör fortfarande må få vara tullfritt. Skälen för mitt yrkande behöfver jag, åtminstone icke för det närvarande, utveckla.

Smör.
(Forts.)

Friherre Klinckowström: Bland de produkter tillhörande jordbruksnäringen, hvilkas beläggande med tull jag genom särskild motion vid riksdagens början föreslagit, befinner sig äfven smör. Jag tror, att smörtillverkningen såsom svensk näring är af så stor vigt för jordbruket, att den väl behöfver med en skyddstull bevaras. I Sverige utgick också tull på smör under åren 1825—35 med 12 kr. 50 öre, 1836—48 med 18 kr. 75 öre, 1849—54 med 10 kr., 1855—57 med 5 kronor, allt per centner, efter hvilken tid, såsom bekant är, denna artikel varit tullfri. Smör är i andra länder belagdt med tull, nemligen i *Tyskland* med 7 kr. 57 öre, i *Österrike* med 5 kr. 92 öre, i *Frankrike* med 4 kr. 59 öre, i *Schweiz* med 92 öre, i *Italien* med 4 kr. 59 öre, i *Ryssland* med 2 kr. 88 öre och i *Nordamerika* med 14 kr. 92 öre. Se vi på mängden af det smör, som blifvit infördt i och utfördt ur Sverige under de fem senaste åren, så uppgår i årligt medeltal införseln till 2,423,110 kilogram och utförseln till 4,513,217 kilogram. Jag har tagit mig friheten föreslå en tull på smör af 7 kronor per centner eller omkring 16,47 öre per kilogram, hvilket skulle i medeltal, efter nyssnämnda beräkningsgrund, göra en årlig inkomst af 399,086 kronor.

Hvad särskildt *konstgjordt smör* beträffar, har det, såsom bekant, icke hittills varit infördt i tulltaxan, utan i underrättelserna till densamma, enligt hvilka i tull därför skolat erläggas 10 procent af värdet. Nu har Kongl. Maj:t i likhet med tullkomitén föreslagit, att det må tullfritt införas. Herr Boström har i sin reservation till tullkomiténs förslag (sid. XXXVIII) hemställt om en tull af 15 öre per kilogram för detta smör och dervid upplyst, att det lär betinga ett pris af omkring 1 krona 52 öre per kilogram. Då, såsom bekant är, det konstgjorda smöret liksom alla andra från Amerika exporterade ladugårdsprodukter snart nog kommer att öfversvämma vår och för öfrigt hela den europeiska marknaden och då säkerligen blifva till stort förfång för vår smörproduktion och när detta smör tillika innehåller visserligen icke för helsan skadliga ämnen, men dock sådana ämnen, att man icke gerna kan räkna dem för smör, synes det mig vara välbetänkt att fortsätta såsom vi hittills gjort med detsammes tullbehandling och åsätta det samma tullafgift som hittills, d. v. s. 10 procent af värdet. Då således smör och konstgjordt smör nu behandlas i ett sammanhang i denna punkt, får jag föreslå, att å smör måtte sättas en tull af 7 kronor per centner och att den tull, som hittills varit föreskrifven för s. k. konstgjordt smör, måtte bibehållas.

Friherre Hamilton: Hvad artikeln smör beträffar, är det ett faktum, att i Sverige införas icke obetydliga quantiteter deraf, och det kunde alltså möjligen synas förefinnas något skäl för Friherre Klinckowströms påstående, att det bör beläggas med tull för att derigenom skaffa ökade statsinkomster. Men då man vet, hvarifrån det importerade smöret kommer, så vet man äfven, att det till sin kvalitet är en mindre fin vara, som användes till gröfre hushållsbehof och hvilken det vore origtigt att fördyra, så mycket hellre som den föreslagna tullen skulle omöjliggöra all införsel och vi sålunda se oss nödsakade att i stället förbruka det finare smöret, som vi sjelfva tillverka och hvilket nu expor-

teras till utlandet för mycket högre pris, än som betalas här hemma. Hvad åter beträffar det konstgjorda smöret, så är detta tillverkad af ett fettämne, som icke är smör, men gör samma nytta som smör och kan med största fördel användas. Det säljes till ett pris, som med 30 à 40 öre per skålpund understiger priset på det finare smöret, och jag tror det vore ganska illa att fördyra detsamma, om det kan erhålla en större förbrukning och vårt goda och väl betalda smör derigenom i ännu större mängd blifva föremål för export.

På grund af hvad jag nu anfört yrkar jag, att båda dessa slag af smör må förklarar skola vara tullfria.

Efter härmed slutad öfverläggning gjordes propositioner, först på bifall till Utskottets förevarande hemställan, vidare på bifall till nämnda hemställan och godkännande af Kongl. Maj:ts förslag att smör, äfven konstgjordt, skulle vara tullfritt, och sedan derpå, att Kammaren, med afslag å Utskottets hemställan, skulle besluta, att smör skulle åsättas en tull af 7 kronor per centner, samt att den nuvarande tullen för konstgjordt smör skulle bibehållas; och förklarades de afgifna svaren hafva utfallit med öfvervägande ja för bifall till Utskottets hemställan och godkännande af Kongl. Maj:ts nyssnämnda förslag.

38 punkten.

Spannmål.

Friherre Klinckowström: Jag beder Kammaren om ursäkt, att jag nödgas upptaga dess dyrbara tid med denna fråga, *spannmål*, omalen och malen; men jag anser den vara för jordbruket af den vikt, att jag åtminstone icke vill underlåta att till prokollet hafva uttalat min mening om densamma. Såväl frihandlare som protektionister måste erkänna, att jordbruket är vår modernäring; men de upplysningar, som om denna näring finnas meddelade, dels uti tullkomiténs tabeller och dels i den exposé, som komitén upprättat öfver jordbrukets tillstånd, kunna icke i något afseende tillfredsställa mig. Jag anser dem icke vara så upplysande i afseende på denna närings ställning, att man deraf kan sluta till verkliga förhållandet. Det är icke nog att tala om export och import, om uppodlad jord, om underhållna kreatur, om spannmålspris o. s. v., utan det finnes en faktor, som vid undersökningen af denna näring helt och hållet lemnats å sido, men som jag anser vara mycket viktig för bedömande af alla dess förhållanden, och denna är den svenska jordens och det svenska jordbrukets *skuldsättning*. Det synes visserligen vid ett aktgifvande på de statistiska tabellerna, som om vårt jordbruk hade gått framåt i flere hänseenden; men om man ser på baksidan af medaljen, finner man en ganska sorglig tafla, nemligen den svenska jordens skuldsättning. Huru hög denna skuldsättning i verkligheten är, detta har ännu, mig veterligen, ingen offentlig myndighet sökt bestämma. Man har visserligen uppgifter på nya, förnyade och dödade inteckningar inom landet; men dessa lemna icke en fullt klar bild öfver jordens skuldsättning. Att denna skuldsättning uppgår till mellan 7 och 800 millioner, derom lära dock de fleste, som sysselsatt sig med hithörande ämnen, vara öfverens och om man dertill efterser, huru dessa inteckningar verka gent emot den s. k.

Spannmål.
(Forts.)

egendomsegaren, så är det högst bedröfligt, och detta är ett så viktigt moment, att det synes mig, att tullkomitén, som haft i uppdrag att undersöka näringarnes tillstånd, hade bort mera än som skett sysselsätta sig dermed. Man kan tryggt säga, att med få undantag den svenska jorden är åtminstone till hälften af sitt taxeringsvärde skuldsatt; men det märkliga med denna skuldsättning är, såsom hvar och en, som har jordegendom, hvilken är skuldsatt, till fullo förstår, att när den del af egendomen, som innehafves såsom säkerhet af hypoteks-innehafvaren, renderar det i inteckningsdokumentet bestämda årliga räntebeloppet utan allt slags afdrag, har den återstående halfva egendomens egare, om jag så må uttrycka mig, att för den andra hälften af egendomen dragas med alla skatter till staten, alla onera och besvär, missväxt och alla de sorgliga förhållanden, som vanligen beteckna det svenska jordbruket i finansielt afseende. Det är härfpå omöjligheten beror att, utan att noga taga i betraktande jordens skuldsättning, komma till ett riktigt bedömande af jordbrukets ställning. Det är icke den större delen af den svenska jorden, som eges af rika personer, af godsegare eller kapitalstarka jordbrukare, utan den mindre delen deraf, och den större delen innehafves, såsom de statistiska uppgifterna upplysa, utaf mindre jordbrukare och hemmansegare. Det är alltså dessa egare af den större delen af svenska jorden, som beträffande möjligheten att förskaffa sig nödigt driftkapital äro försatte i en ganska svar belägenhet. Man talar ofta om den lätthet, hvarmed en näringsidkare i allmänhet kan förskaffa sig lån ur bankinrättningar och kreditaktiebolag, och detta är sant, såvida han nemligen kan bjuda erforderlig säkerhet för att få ett förlagslån till sin rörelse; men jag betviflar, att någon offentlig bankanstalt i Sverige skall lemna lån utan sådan säkerhet. Nu är det emellertid ett allmänt förhållande, att den mindre jordbrukaren icke har qvar många säkerheter att bjuda för ett lån, emedan hans hemman vanligen är ganska högt intecknad, och svårigheten att skaffa sig rörelsekapital ökas äfven genom den ränta och det kommissionsarfvide och de omsättningar, som han måste underkasta sig för att på kortaste tid få penningar för trängande behof, — allt detta på samma gång som, såsom bekant är och äfven tullkomiténs tabeller nogsamt visa, arbetsprisen på landet stigit, utan att spanmålprisen på långt när stigit i samma proportion. Så har, enligt tullkomiténs betänkande I: pag. 121, t. ex. artikeln råg, som under åren 1860—1864 gälde 14,90 kronor per tunna, under åren 1875—1879 till och med nedgått till 14,70 kronor och, då förra året en missväxt af stor utsträckning öfvergick vårt land, nedgick nästan all vår spanmål till sådana pris, att deraf uppstod en förlust å flere millioner kronor för landets samtliga jordbrukare. När vi här afhandlade en föregående artikel, behagade en aktad ledamot vid talmansbordet yttra, att garfvarne få ökad tull, därför att de skrika så mycket. Olyckan är, att Sveriges jordbrukare icke skrika, och jag befarar därför, att någon anhållan om hjälp åt dem i deras nöd genom ökade tullar på åtskilliga af deras produkter icke skall vinna Kammarens sympati. Men säkert är, att nöden är stor, och vill man undersöka förhållandena, skall man finna, att den svenske jordbrukaren tryckes af många svårigheter, icke minst af skatter, onera och besvär. Jag motser med

största intresse den utredning af våra skatteförhållanden, som pågår inom den därför tillsatta komitén, och min fulla öfvertygelse är, att denna utredning blir grundlig och samvetsgrann; en borgens därför äro de personer, som sitta i denna komité. Jag är viss om, att jordbruket skall befinnas vara så tryckt af skatter, onera och besvär, att troligen högst få veta af, att det står så illa till, som det verkligen gör. Man klagat inom vissa städer, att afgifterna till kommunen stigit ända till 8 gånger bevillingen efter II Art.; men det finnes landsorter, som tryckas af skatter, hvilka uppgå till mer än 30 gånger bevillingens belopp. Detta hör emellertid till ett annat kapitel, och den dag torde snart randas, då vi få tillfälle att mera i detalj tala härom.

Hvad nu beträffar den förevarande frågan om tull på spannmål, malen och omalen, alla slag, så föreslår Kongl. Maj:t lika med tullkomitén, att den skall blifva tullfri. Vi veta, att 1880 års Riksdag beslöt en inregistreringsavgift för hvetemjöl af 1 öre per kilogram. Denna skulle alltså nu borttagas och ingen avgift åsättas hvetemjöl. Fem reservanter emot tullkomiténs förslag hafva på sid. XXVI hemställt, att omalen spannmål skulle vara fri, men malen spannmål åläggas en tull af 1 öre per kilogram. Jag skall nu bedja att få göra en resumé af de uppgifter, jag med mycken möda sammanfört rörande detta ämne.

Omalen spannmål:

Tullen härå har i Sverige utgått med följande belopp:

Bohvet: 1826—41 med 5 kr., 1842—48 med 1: 50; 1849—57 med 1: 12 $\frac{1}{2}$; sedan fritt.

Hvete: 1826—41 med 1: 25; 1842—48 med 3 kr.; 1849—57 med 2: 25; sedan fritt.

Arter och råg: 1826—41 med 88 öre, 1842—48 med 2 kr.; 1849—57 med 1: 50; sedan fritt.

Korn } 1826—30 { 63 öre }
Malt } { 75 öre } 1831—41 med 63 öre; 1842—48 med 1: 50; 1849—57 med 1: 12 $\frac{1}{2}$; derefter tullfritt.

Hafre: 1826—41 med 37 $\frac{1}{2}$ öre; 1842—48 med 1 kr.; 1849—57 med 75 öre.

Vicker: 1826—41 med 3 kr.; 1842—48 med 1: 75; 1849—57 med 1: 31; derefter tullfritt.

I åtskilliga främmande länder utgick tullen per 1 centner med:

Hvete: Tyskland 37,83 öre; Frankrike 18 öre; Schweiz 9 öre; Italien 43 öre, Norge 7,4 öre, Nordamerika 83 öre.

Råg: Tyskland 37,83 öre, Schweiz 9 öre, Italien 43 öre, Norge 8,46 öre, Nordamerika 67 öre.

Korn: Tyskland 18,92 öre, Schweiz 9 öre, Italien 35 öre, Norge 9,87 öre, Nordamerika 67 öre.

Malt: Tyskland 45 öre, Schweiz 18 öre, Italien 35 öre, Norge 9 kr. 35 öre, Nordamerika 20 procent af värdet.

Hafre: Tyskland 37,83 öre, Schweiz 9 öre, Italien 35 öre, Nordamerika 67 öre.

Bohvet: Tyskland 18,92 öre, Schweiz 9 öre, Norge 7,4 öre.

Spanmål.
(Forts.)

Ärter: Tyskland 37,83 öre, Schweiz 9 öre, Norge 14,8 öre.

Vicker: Tyskland 37,83 öre, Schweiz 9 öre.

Af spanmål, omalen, in- och utfördes i årligt medeltal, beräknadt efter de 5 senaste åren:

	Införsel.	Utförsel.
Hvete:	636,120 kub.-fot.	288,332 kub.-fot.
Råg:	6,309,590 »	131,824 »
Korn:	752,278 »	1,817,229 »
Hafre:	107,293 »	20,520,839 »

Om de tullsats, hvarom jag i min särskilda motion gjort framställning, skulle åsättas införd spanmål, nemligen å *hvete* 37 öre, å *råg* 25 öre, å *korn* 25 öre och å *hafre* 25 öre, allt per kubikfot, så skulle tullinkomsterna af nämnda spanmålsslag, beräknade efter nyss uppgifna medeltal, uppgå till: för *hvete* 229,003 kr., för *råg* 1,577,397 kr., för *korn* 188,069 kr. och för *hafre* 26,823 kr.

Detta gör en sammanlagd inkomst af införseltull å nämnda sorter spanmål af 2,021,492 kronor och äfven ur finansiell synpunkt är saken alltså väl värd att beaktas. Att icke heller de af mig föreslagna tullarne skulle komma att öka brödprisen eller priset å kreatursfoder eller för tillverkningen af öl och bränvin, derom är jag fullkomligt försäkrad på grund af de omsorgsfulla undersökningar, som i detta afseende anstälts såväl utomlands som här hemma.

Hvad *malen spanmål* beträffar, så förekommer denna dels under form af gryn och dels under form af mjöl. Å gryn hafva i Sverige i allmänhet varit satta samma tullsats för införsel som å det sädeslag, deraf grynen eller mjöl, *alla slag*, äro tillverkade. 1842—57 bestämdes lika tullsats, som nyss nämndes (och som gälde åren 1826—41), men med tillägg af 10 procent. Tullen på gryn är i främmande länder, allt beräknadt per centner, följande:

Korngryn: Tyskland 75,66 öre, Frankrike 36 öre, Schweiz 38 öre, Italien 85 öre, Nordamerika 3 kr. 73 öre.

Hafregryn: Tyskland 75,66 öre, Frankrike 36 öre, Schweiz 38 öre, Italien 85 öre.

Herrarne finna häraf, att man i många europeiska länder, som äro mycket rikare och bördigare än vårt land, ansett det nödvändigt att skydda deras modernäring genom tullar.

Hvad införseln till Sverige beträffar, har denna i medeltal under åren 1877—80 uppgått till följande kvantiteter, nemligen: *korngryn* centner 4,600, under det att utförseln deraf utgjorde endast 680 centner, och *hafregryn*: centner 89, under det utförseln steg till 2,070 centner.

Om, på sätt jag föreslagit, *korngryn* åsättes en tull af 1 krona 50 öre per centner, hvilket utgör omkring 3,53 öre per kilogram, samt *hafregryn* en tull af 1 krona 85 öre per centner, hvilket utgör omkring 4,35 öre per kilogram, skulle endast tullen på dessa två gryn-sorter lemna en årlig statsinkomst af 7,064 kronor.

Slutligen kommer den tredje viktiga artikeln, som måhända mer än de föregående af mig nu genomgångna skulle kunna tillvinna sig Kammarrens sympati för tullbeläggning, nemligen *mjöl*.

I Sverige har under olika tider för gryn och mjöl, alla slag, utgått per tunna: under åren 1826—41 samma tullsats som för det sädes-

slag, deraf grynen eller mjölet tillverkats, samt under åren 1842—57 äfven samma tullsats, men med tillägg af 10 procent. Från och med år 1858 har allt mjöl och gryn gått fritt. *Hvetemjöl* är belagdt med en tull per centner i svenskt mynt: i *Tyskland* 75,66 öre, i *Frankrike* 36 öre, i *Schweiz* 38 öre, i *Italien* 85 öre och i *Norge* 53 öre. På *rågmjöl* är tullen, likaledes per centner i svenskt mynt: i *Tyskland* 75,66 öre, i *Schweiz* 38 öre, i *Italien* 85 öre och i *Norge* 13,28 öre. I *Nordamerika* drager såväl hvetemjöl som rågmjöl en tull af 10 procent af värdet.

Om vi vilja göra oss en sann föreställning om denna frågas betydelse från finansiell synpunkt, så finna vi, att under de 5 sista åren införseln af hvetemjöl och rågmjöl i medeltal uppgått till af hvetemjöl 28,746,000 kilogram och af rågmjöl 31,185,400 kilogram. Om man på dessa båda mjölsorter sätter en tull af allenast 1 öre per kilogram, skulle tullinkomsten utgöra för hvetemjöl 287,460 kronor och för rågmjöl 311,854 kronor eller tillsammans 599,314 kronor. Herrarne se således, att ur finansiell synpunkt denna fråga är af högsta betydelse. Efter de uttalanden, som på förmiddagen egt rum såväl från Chefen för Finansdepartementet, som äfven från en f. d. chef för samma departement, äfvensom från en talare på stockholmsbänken, lära ökade statsinkomster för de kommande åren blifva nödvändiga, så mycket mera, som man emotser en högst betydlig minskning i bränvinsinkomsten, hvilken minskning redan börjat visa sig och för närvarande uppgår till 3 1/2 millioner kronor. Äfven de öfriga stora källorna för inkomster af bevillingen torde komma att under nästa år betydligt minskas. Jag tror därför att äfven från finansiell synpunkt en sådan statsinkomst icke vore att förakta; da dertill kommer, att denna tull skulle högst betydligt gagna jordbruket, samt erfarenheten såväl utrikes, som här i landet visat att den icke i någon mån inverkar på dessa mjölsorters begagnande såsom födoämne för konsumenterna, finner jag intet skäl vara för handen att vägra eller motsätta sig åsättandet af denna tull. Vi hafva, som bekant, haft tull på hvetemjöl under loppet af sista året, denna tull beslöts af 1880 års Riksdag och utgick från och med den 1 Januari 1881. Vi hafva således litet hvar erfarenhet af huruvida den verkat till förhöjning af hvetebrodspriset eller priset på hvetemjöl för matberedning. Jag har hushåll här i staden och jag har icke kunnat märka att hvetebrodet förminskats i vikt eller stigit i pris. Jag har noga följt denna fråga, emedan den vore ett svar på det påstående, som herrar frihandlare i allmänhet framkasta, nemligen att tull, hur liten den än är på lifsförnödenheter, skulle för konsumenterna öka priset. Detta är, såsom jag alltid framhållit, icke sant med afseende å de lefnadsförnödenheter, som kunna produceras inom landet; men väl med afseende å de lifsförnödenheter, som icke kunna inom landet produceras; således hufvudsakligen kaffe, socker, sirap, fotogen och tobak. En klok lagstiftare borde verkligen lätta tullsatserna å dessa artiklar och deremot lägga tull på de få lyxartiklar, som ännu återstå för oss att disponera, öfver, sedan franska handels-traktaten bundit de flesta dylika varor, och äfven på de lefnadsförnödenheter, som vi sjelfva, genom våra egna näringar, inom landet kunna åstadkomma.

Spannmät.
(Forts.)

Spanmål.
(Forts.)

Det vore ofantligt mycket att ytterligare säga i denna fråga, men jag vill icke längre upptaga Kammarens tid. Jag beder om ursäkt därför att jag redan så länge uppehållit Kammaren; men frågan är sannoligen stor och af högsta vikt, både för staten och för landets modernärning. På den grund får jag, med frånträdande af min motion, som jag finner omöjlig att kunna detta år vinna framgång inom Kammaren, anhålla att få föreslå att Kammaren, med afslag af Bevillnings-Utskottets förslag i denna 38 punkt, bifaller det af Herr Boström och hans liktänkande framställda förslag om tull på malen spanmål af 1 öre per kilogram, hvarom jag vördsamt anhåller att Herr Grefven och Talmannen ville framställa proposition.

Herr Bäckström: Den föregående talaren får ursäkta mig, att det var mig alldeles omöjligt att följa med honom i hans sifferuppgifter, hvadan någon vederläggning af desamma icke kan komma i fråga. Jag tror, att jag uttalar de flestas åsigt, om jag säger, att hans föredrag hvarken var lärorikt eller uppbyggligt.

En ärad talare på norrköpingsbanken yttrade, att inregistreringsafgiften på hvetemjöl visat sig ytterst välgörande. Det är möjligen för qvarnegare och mjölnare, men åtminstone icke för den stackars tullstaten, ty denna eljest ganska nyktra tjenstemannacorps fick deraf fullt utbildad hvetemjölshelium, såg hvetemjöl för sig öfver allt. Någon annan medicin därför lär väl icke finnas än att taga bort all tull på mjöl; och säkert är att detta skulle verka ytterst välgörande för hela den konsumerande allmänheten, ty att lägga tull på sådana artiklar, som äro för lifvets uppehälle mest nödvändiga, är väl ändå ganska förhatligt, synnerligast som den kånbarast drabbar den mindre bemedlade delen af folket.

Man hör här från höger och venster, att en tull på mjöl och gryn icke ökar varans pris det ringaste. Men någon skall betala denna tull, och det blir väl ytterst konsumenterna, som få göra det. Jag vågar dessutom försäkra, att äfven en ringa utgift kan vara tung nog för den, som med svett och möda förtjenar sitt dagliga bröd. Då dertill kommer, att den mindre bemedlade befolkningen i väsentlig mån bidrager till den stora inkomst våra finanstullar lemna, är det väl bra hjertlöst att vilja fördyra dess välbehöfliga och oundvikliga lifsförnödenheter.

Jag yrkar bifall till Utskottets förslag.

Herr Casparsson: Jag kan icke neka, att den nuvarande ställningen förefaller mig något besynnerlig. I går, när det var fråga om tullförhöjningar, hörde man hela tiden under öfverläggningen från Utskottets ledamöter, att det icke behöfdes, emedan statens finanser befunno sig i ett så blomstrande tillstånd. I detta Utskott har Kammaren, utom den vanliga kontingenten insatt tre Konungens f. d. rådgifvare och tvenne f. d. finansministrar. I dag hör man från statsrådsbanken, att finansernas tillstånd är sådant, att Kongl. Maj:ts rådgifvare för finansärenden icke anser rådligt att tillstyrka den nedsättning af oljetullen, som Utskottet föreslagit. I detta yttrande instämde äfven en annan konungens f. d. finansminister. När man hör så olika yt-

Spannät.
(Forts.)

tranden från cheferna, jag menar här f. d. och nuvarande cheferna för Finansdepartementet, hvad skola då vi, männen i ledet, tänka? Jag har emellertid nu hört den nuvarande Finansministern uppgifva, att det kommer att uppstå en brist i de beräknade bränvinsmedlen af omkring 2,000,000 kronor. Herr Chefen för Finansdepartementet säger om de förut beslutade inregistreringsavgifterna att »det rent fiskaliska ändamål, hvilket varit äsyftadt med denna afgifts införande, kan på annan väg tillgodoses». Hvari denna andra utväg skulle bestå, vet jag icke, men förmodar, att han dermed afsåg till en del tullen på olja och möjligen äfven den tillgång, som beskattningen på de starka vinerna skulle kunna lemna. Men dessa inkomster räcka i allt fall på långt när icke till att fylla så väl den brist som uppstår, då inregistreringsavgiften borttages, som äfvensom denna nyss nämnda brist i bränvinsmedlen af 2,000,000 kronor.

Bevillnings-Utskottet har framhållit de svårigheter, som uppstå i fråga om att skilja de olika mjölsorterna från hvarandra, och dessa tekniska svårigheter hafva äfven blifvit framhållna af Herr Finansministern. Det är naturligt, att svårigheter skola uppstå vid tillämpningen af en tullsats, som varit borttagen under 25 år, men jag tror, att dessa svårigheter skulle kunnat i någon mån förekommas, om man i tysthet meddelat generaltullstyrelsen det välbekanta rådet »surtout pas trop de zèle». När man ser det betänkande, som landtbruksakademiens agrikulturkemist afgifvit, beträffande metoden att skilja rågmjöl från hvetemjöl, måste man verkligen förvåna sig öfver, att dessa svårigheter kunnat framställas så stora. Denna bestämning af de olika mjölsorterna sker, såsom det kallas, på kemisk väg, men är egentligen endast ett rent mekaniskt åtskiljande af den gluten som finnes i rågmjöl och hvetemjöl. Härom säger Professor Bergstrand: »Den yttre beskaffenheten af gluten hos hvete- och rågmjöl är emellertid väsentligen olika», samt vidare: »Dessa olika egenskaper hos hvete- och råggluten äro så karakteristiska och bestämda, att något misstag dervid ej kan ega rum, då frågan gäller att särskilja eller igenkänna de båda mjölsorterna från hvarandra, förutsatt likväl att man har att behandla hvetemjöl af normal eller oskadad beskaffenhet. Har hvetet deremot blifvit skadadt under inbergningen eller har det samma mälat och börjat undergå hvarjehanda förskämningar och sönderdelningar, så lemna ett sådant hvete ett mjöl, hvars gluten delvis öfvergår till ungefär samma egenskaper, som förefinnas hos råggluten, d. v. s. att den sammanhängande, trådiga och elastiska beskaffenheten förminskas eller upphör.» — »Hvad deremot beträffar råggluten, så har jag aldrig funnit af egna undersökningar och ej heller sett någonting i det afseendet uppgifvet hos andra författare i kemi och teknologi, hvarigenom man skulle kunna anse sig berättigad till den åsigten att råggluten omvänt antager naturen af hvetegluten. Om man alltså företager en undersökning af rågmjöl enligt den förenämnda metoden och dervid erhåller, jemte den vanliga råggluten, äfvenledes någon del, som framträder med hveteglutens karakteristiska egenskaper, så kan man vara fullt förvissad derom, att hvetemjöl finnes i rågmjölet inblandadt, eftersom rågens glutenmassa icke kan så förvandlas, att den antager egenskaper och utseende af den gluten, som erhålles af friskt

Spannmål.
(Forts.)

och oskadadt hvete». Beträffande sjelfva tillämpningen säger han: »Då för metodens tillämpning i praktiken ej erfordras några vidsträcktare förstudier, så kan en hvar snart förvärfva sig vana och säkerhet att verkställa dylika prof, hvilka på mindre än en timmes tid kunna utföras. Har man blott i en mjölblandning, under iakttagande af här ofvan uppgifna försigtighetsmått, kunnat konstatera närvaron af den så utmärkande och karakteristiska hvetegluten, så behöfves intet vidare för att fälla omdöme i saken. Alla andra bestämmelser äro då öfverflödiga». En undersökning af de olika mjölsorterna är således ganska enkel. Om det icke inom tullverket skulle finnas tjenstemän tillräckligt begäfvade att utföra en sådan undersökning — hvarom jag dock icke huser något tvifvel — föreställer jag mig, att en normalt konstruerad apotekare eller till och med en intelligent bagare skulle efter lemnad undervisning kunna göra det, och jag tror således icke att det för framtiden skall vara alldeles nödvändigt att skicka upp alla prof till Stockholm för att der af Generaltullstyrelsens kemist undersökas, utan att man inom tullkamrarne i hvarje stad, eller på annat sätt, kan få en fullt duglig person att tillämpa detta så enkla förfarande. Jag föreställer mig att t. ex. vid tillämpningen af Norrbottenslagen det skulle uppstå svårigheter i fråga om det nya måttet. Trafikanterna beklaga sig öfver att de icke blifva rätt behandlade i fråga om bestämmandet af måttet på undermåligt virke. Om man då skulle säga till dem: Skicka upp hela bundten till Stockholm för att af Vetenskapsakademien jemföras med riksläkaren, nog skulle det blifva i vetenskapligt hänseende betryggande, men bestämdt icke ur praktisk synpunkt till förmån för trafikanterna.

Jag kan ofantligt väl förstå att man af humanitetskäl icke vill lägga tull på rågmjöl. Jag respekterar alltid sådana skäl, äfven om jag icke kan dela dem. Men hvad finnes det väl för skäl att icke bibehålla tullen på hvetemjöl? Man talar om de fattigas intresse och tillgodoseende, men det vet hvar och en, att i de fattigas hem, der det icke finnes hvetemjöl, finnes det alltid både kaffe och fotogén, hvarå man icke tvekar att åsätta ganska hög tull.

Hvad kan denna tullsats komma att inbringa? I tullkomiténs betänkande finnes denna inkomst beräknad till 292,000 kronor, och efter medeltal af de sista årens import skulle den inbringa 289,000 kronor. Det är naturligt att importen kommer att nedgå något för den händelse dessa afgifter pålades, men det återstår i alla fall en ganska beaktansvärd inkomst, då, såsom vi hört, statens finanser kräfva en sådan förstärkning.

Här har, från den motsatta sidan, talats mycket om stabilitet och bibehållande af status quo. När denna afgift redan blifvit införd, kan det då icke vara skäl från denna synpunkt att bibehålla den? Jag föreställer mig, att vi möjligen blifva tvungna att öka beskattningen. Vi kunna icke gå längre på konsumtionsartiklarne. Tullen på kaffe är den högsta vi någonsin haft, och äfven tullen på tobak och brännvin torde vara så hög som för närvarande är möjligt. Är det då skäl att nu borttaga denna ringa afgift, när den en gång är pålagd och de största svårigheterna vid tillämpningen äro öfvervunna?

Jag tager mig friheten att ställa ett par direkta frågor till Herr

Generaltulldirektören Bennich i hans egenskap af en aktad chef för ett aktadt embetsverk. Den ena är: Har det visat sig svårighet att tillämpa kontrollen, sedan man fått en fullt nöjaktig metod? Och den andra: Hafva icke förfalskningarne och uppblandningarne aftagit, sedan trafikanterna funnit sig vara underkastade en vaksam kontroll? Det är dessa två frågor jag anhåller att vördsamt få ställa till Herr Bennich och hoppas, att han allvarligt och icke skämtsamt besvarar dem.

Jag beder om ursäkt, om jag nu nämner några ord om förhållandena i Amerika, men de hafva väckt uppmärksamhet i öfriga länder, och det torde icke vara alldeles ur vägen att äfven vi i vår aflägsna nord fästa uppmärksamheten på detta starkt protektionistiska, ja, prohibitivistiska land. Jag har här i min hand en konsulsrapport från Newyork för år 1881. Deri heter det: »Utförseln af mjöl har under de senaste åren tagit betydlig fart och synes gå till mötes en stor framtid, i det Vesterens stora qvarnverk på grund af förbättrade maskiner, som sätta vissa bland dem i stånd att mala och leverera 4,000 (norska) tunnor om dagen, kunna verkställa spanmålels malning betydligt billigare än de europeiska qvarnarne, af hvilka de största lära kunna producera blott 2,800 tunnor om dagen.» 4,000 tunnor om dagen, 166 tunnor i timmen eller nära 3 tunnor i minuten. Jag frågar herrarne, huru skola vi kunna tänka oss att vår jemförelsevis ömkliga qvarnindustri skulle kunna uppehålla konkurrensen med dessa jätteanläggningar? När man i de stora kulturländerna fäst uppmärksamheten vid den storm af mjöl, som vältrar sig öfver från Amerika, torde det äfven för oss vara skäl att göra det. Den afgift reservanterna föreslagit är 42 $\frac{1}{2}$ öre per centnern. Jag vill icke täfva med talaren på elfsborgsbänken i fråga om sifferuppgifter, men så mycket kan jag säga, att denna tullsats är i Italien 85 öre, i Tyskland 76 öre, i Frankrike 38 öre, i Norge 53 öre, och i det frihandlande Schweiz 38 öre per centner. Jag frågar då: Är den här föreslagna tullsatsen verkligen så härresande? Gifver den verkligen anledning till att med stora gester tala om »hög» spanmålstullar och fördyrande af lifsmedlen för de fattiga klasserna af befolkningen. Jag tror att det är ett öfverdrifvet tal, och jag gör herrarne den rättvisan, att Ni icke sjelfva tro på sanuingen af dessa påståenden. I afseende på rågmjöl kunna de väl hafva ett sken af sanning, men i fråga om hvetemjöl hålla de sannerligen icke streck. Jag vill icke längre upptaga tiden, utan anhåller att få yrka, att hvetemjöl måtte åsättas en tull af 1 öre per kilogram.

Herr Jöns Pehrsson: Efter den utgång åtskilliga punkter fått både på förmiddagen och under gårdagen, är det verkligen att beklaga, att isynnerhet den förste talaren icke använder sina stora gåfvor och sin förmåga på något bättre sätt, än hvad han här gjort. Hvad den siste talaren yttrat, är enligt min åsigt mycket vackert, men han lär dock icke vinna något i detta fall, enligt hvad de berättelser förmåla om det kaos, som är rådande i Medkammaren i tullfrågor. Jag försäkrar att här finnes icke något att göra, om icke vid 43 punkten i fråga om vin. Denna 43 punkten skulle vara något för de här befintligen stora krafterna att inlåta sig på.

För närvarande gör jag icke något yrkande, utan är tvärt om villig

Spanmål.
(Forts.)

att bifalla Utskottets förslag att icke fördyra en nödvändighetsvara. Det är visserligen sant, att denna lilla tullen icke reglerar priset på dessa varor, som äro nödvändiga. Dit höra i första rummet rågmjöl och korngryn. Hvetemjöl undantager jag dock, hvetemjöl är nemligen icke någon förnödenhetsvara för alla. Jag skall bedja att få yrka bifall till Utskottets förslag; och uppmanar de möjliga krafterna inom Kammaren att förena sig om att uträtta något för vintullens höjande. Der kan man icke säga att varan skall importeras såsom nödvändig för de fattigare klasserna af folket. Skulle det rörande denna 43 punkt blifva votering, förklarar jag öppet att jag voterar för den högre tullavgiften.

Herr Bennich: Jag hade icke tänkt yttra mig i denna fråga, emedan efter Friherre Klinckowströms utredning jag tog för alldeles gifvet hvad Kammarens beslut skulle blifva. Men efter det en talare på upplandsbänken uttryckligen interPELLERAT mig, är jag skyldig honom uppmärksamheten af ett svar och detta utan allt skämt. Han stälde först till mig den frågan, om kontrollen visat sig vara lättare på senare tider.

Derpå svarar jag: kontrollen är alldeles densamma nu, som den varit ända sedan inregistreringsavgiften fastställdes. När det kommer in prof, vecka efter vecka från olika tullkamarar, på mjöl, hvars beskaffenhet misstänkes, sändas de till en kemist, som undersöker dem, och jag har icke funnit, att han vunnit den allra ringaste lättnad, ty han gör sina undersökningar nu så som han gjort dem hela tiden, och den metod han följt har blifvit godkänd af våra vetenskapliga auktoriteter i strid med en del andra, som anse en annan metod vara att föredraga.

Hvad den senare frågan angår, som lyder: hafva förfalskningarne icke aftagit på senare tiden? beder jag få säga, att, så vidt jag kan bedöma de tilldragelser som timat, hafva förfalskningar i sjelfva verket aldrig förekommit. Det har förekommit att större eller mindre kvantiteter *hvetemjöl* inblandats i *rågmjöl* och derefter angifvits såsom *rågmjöl* och icke tvärt om. Förfalskningen skulle då bestå deri, att en bättre vara gifvits ut för en sämre. Detta är dock något, som man icke i allmänhet anser vara förfalskning. Förfarandet har synts grunda sig derpå, att en lägre sort af hvetemjöl icke vunnit afsättning, och därför har man blandat det tillsammans med rågmjöl, som icke lider något på den blandningen, utan snarare blir bättre. Det har endast varit ett sätt att få afsättning. Verklig förfalskning har, så vidt jag vet, icke förekommit, mera än möjligen en gång eller två, då man påträffat majsmjöl, tillsatt annat mjöl, och man sökt införa det högre tullbelagda majsmjölet billigare. Men detta är icke regel, det har, som sagdt, skett endast en eller två gånger.

Jag hoppas att jag svarat på de frågor, som blifvit ställda till mig, och det utan något försök att skämta eller att svara annorlunda än frågornas uppställning gifvo vid handen.

Den ärade talaren slutade med frågan, huru *vår* ömkliga qvarn-industri skulle kunna täfla med den amerikanska. Är det verkligen förhållandet, att vår qvarnindustri är ömklig, då denna industri är så

gammal som någon industri i landet och då den har tillgång till den billigaste drifkraft, som något land kan hafva, tror jag verkligen icke att denna industri kan upphjelpas hvarken med 1 eller flere öres tull på mjöl.

Efter hvad jag svarat på den första frågan, måste herrarne finna, att jag ej står på den ståndpunkt, att jag anser det gå an att belägga olika sorter mjöl med olika tull, utan anser att man har att välja på att lägga tull på *allt* mjöl eller göra *allt* mjöl *tullfritt*. Som jag anser att denna senare utväg både ur förbrukarnes synpunkt och äfven ur alla andra förnuftiga synpunkter är den bästa, tillåter jag mig yrka bifall till Utskottets förslag.

Herr vice Talmannen: Då denna Kammare vid 1880 års riksdag afslog denna sedermera genom gemensam votering antagna inregistreringsafgift på hvetemjöl och vid 1881 års riksdag biföll, att denna afgift skulle upphöra, kan jag icke föreställa mig, att Kammaren nu, då tulltaxan genomgår en fullständig revision efter en föregående utredning, och då den Kongl. propositionen innehåller att denna inregistreringsafgift skulle upphöra och att »mjöl: alla slag» skulle vara tullfritt, skulle frångå den af denna Kammare hittills i denna fråga följda åsigt och sätta tull å mjöl. Jag anser likväl frågan vara så stor och så vigtig, att jag icke kan underlåta att här säga några ord. Det är med en berömlig, konseqvens Friherre Klinckowström och öfriga motionärer föreslagit att *alla* slag af mjöl skulle beläggas med tull; och jag kan icke annat än erkänna, att genom denna framställning hafva de ådagalagt, att de afse de praktiska svårigheter, som nyss blifvit så väl framhållna och som uppstå vid olika tullbehandling af olika mjölsorter. De hafva derigenom ådagalagt att de icke vilja besvära handeln och rörelsen med sådan omkostnad och tidspilan, som i alla fall icke tjenar till annat än att bereda en högst oviss statsinkomst; åtminstone torde olägenheterna vida öfverväga äfven den fördel, som från statsinkomsternas synpunkt möjligen skulle vinnas.

Hvad nu beträffar en sådan artikel som rågmjöl, synes mig frågan att dess beläggande med tull vore så enkel, att den väl icke skulle kunna vara föremål för olika meningar. Det är väl ännu i mångens minne, huru efter 1867 års missväxt särskildt i de norra provinserna äfven de ifrigaste protektionister gladde sig åt, att icke de norrländska hamnarne fröso till, innan det ryska rågmjölet, som då, snart sagdt, var den enda räddningen, hunnit komma in. Ett ännu närmare exempel hafva vi från det sistförflutna året, då rågskörden utföll särdeles ofördelaktigt, både hvad kvantiteten och kvaliteten beträffar, åtminstone i en stor del af rikets provinser. Jag hemställer, om det under sådana förhållanden kan vara skäl att fördyra en sådan vara, så behöflig och snart sagdt nödvändig att importera under vissa förhållanden, som denna. Jag kan icke ett ögonblick betvifa att Kammaren skall vidhålla den åsigt, Kammaren förut i denna fråga haft, och anhåller om bifall till Utskottets förslag.

Herr Casparsson: Den ärade representanten på jemtlandsbänken trodde att jag skulle vara belåten med det svar han afgaf, men jag

Spannmål.
(Forts.)

får säga, så lätt förnöjd är jag verkligen icke. Min första fråga var: Har det visat sig svårigheter att verkställa kontrollen, sedan man fått en fullt nöjaktig metod? Men han vände frågan derhän: »om kontrollen visat sig lättare», hvilket icke är precis detsamma. Metoden har jag visst icke klandrat, tvärtom, jag har frågat kompetenta personer till råds och de hafva sagt att det är den bästa man för närvarande känner och den användes i andra länder såsom t. ex. i Tyskland. Der går det förträffligt att verkställa denna kontroll, men i Sverige möter det oöfverstigliga hinder! I Tyskland *vill* man hafva denna tull och i Sverige *vill* man det *icke*; det är skilnaden.

Den andra frågan var: Hafva icke förfalskningarna eller uppblandningarna aftagit, sedan en verksam kontroll införts? Den ärade talaren fäste sig uteslutande vid ordet förfalskningar, men förbisåg att jag tillade äfven ordet *uppblandningar* och på frågan fick jag intet svar. Han inlät sig i stället på en kritik af ordet »förfalskningar», som jag medgifver ej var fullkomligt korrekt, och som jag därför sjelf suppleerade, men på min fråga svarade han ej.

Med afseende på hvad den ärade talaren yttrade angående qvarn-industrien i vårt land, beder jag att få anmärka, att denna industri i vårt land blifvit behandlad på sådant sätt att, sedan den i sekler legat och sofvit i privilegiernas armar, har den på en gång blifvit uppväckt och utsatt för den lössläppta konkurrensens lag. Det är dess kortfattade historia.

Friherre af Ugglas: En föregående talare här yttrade, att då 1880 års Riksdag införde denna registreringsafgift, det vore skäl att bibehålla den för att bibehålla den stabilitet, som å hans motståndares sida ständigt framhålles, Ja, mine Herrar, det är visserligen sant, att vi under loppet af *ett och ett halft* år njutit fördelen af denna inregistreringsafgift, men jag beder att få erinra, att innan denna afgift infördes, vi under loppet af *sex och tjugu* år njutit tullfrihet på mjöl, och den stabiliteten synes mig vida mera skäl att bibehålla än den stabilitet, som grundar sig på ett enda års erfarenhet. Jag är Friherre Klinckowström tack skyldig, därför att han i sin motion uttalat frågan, sådan den verkligen föreligger. Han har yrkat tull på allt mjöl. Herr Casparsson har deremot yrkat tull endast på hvetemjöl. Efter de upplysningar, som icke endast Chefen för Finansdepartementet utan äfven Chefen för Generaltullstyrelsen lemnat, efter det som förekommit under dessa sista år, synes det mig vara uppenbart, att det är nödvändigt att lägga lika tull på allt mjöl eller att låta allt mjöl vara tullfritt; ty det går icke an att hafva tull på ett slags mjöl och icke på ett annat. Då är frågan: skola vi lägga tull på rågmjöl? Saken har derigenom blifvit så enkel, att jag icke kan förstå, huru man länge kan sysselsätta sig med den. Kan det verkligen vara skäl att belägga med tull rågmjöl, en vara, som det är aldeles nödvändigt för oss att under vissa förhållanden i riket införa? Jag erinrar mig förhållandet 1867 — jag har derom en ganska stor erfarenhet — och jag kan försäkra Kammaren, att ifall vi då icke hade lyckats införa stora kvantiteter ryskt rågmjöl, hade en stor del af Sveriges nordligare landskap lidit en ganska svår hungersnöd.

På sätt flere föregående talare här visat, är rågmjöl dessutom en vara, som är oundgängligen nödvändig för *alla*, för den mindre bemedlade icke mindre än för den mera bemedlade. Visserligen har här sagts att icke genom en låg tullsats varan för konsumenten blir fördyrad; men lika med Herr Bäckström, beder jag att Friherre Klinckowström en gång gifva oss tillkänna, *hvem* som betalar den ökade tullsatsen. Friherre Klinckowström har redogjort för huru vi mycket lätt skulle få 3 eller 4 miljoners inkomst på spanmål. Hvem skall betala detta? Det är alldeles uppenbart att det slutligen blir konsumenten. Då Kammaren biföll tullfrihet på majmjöl har Kammaren redan, synes mig, uttalat sin åsigt i allmänhet. Då denna Kammare vid 1880 års riksdag motsatte sig denna tullsats; då den vid förliden riksdag ytterligare sökte få denna tullsats borttagen, tillåter jag mig anhålla, att Kammaren, i full konsekvens med de åsikter, som i Kammaren alltid uttalats, ville bifalla Utskottets förslag.

Spanmål.
(Forts.)

Herr Bennich: Jag hade icke väntat att från någon och allra minst från den upplyste och hederlige man, som sitter bakom mig, få höra en sådan tillvitelse som att man i Sveriges tullverk icke *ville* tillämpa svenska författningar. Något rättfärdigande anser jag mig icke behöfva afgifva.

Friherre Klinckowström: Med afseende på ett yttrande, som från stockholmsbänken och strax bredvid blifvit fäldt i denna fråga, beder jag få säga ett par ord. Herr Friherre af Ugglas säger nemligen, att vi endast hafva ett års erfarenhet rörande tullen på hvetemjöl. Jag beklagar, att den ärade Friherren icke följt med mitt första yttrande, deraf synes dock att hvetemjöl i Sverige dragit tull så tidigt som 1826, och denna tull på hvetemjöl fortfor till 1857. Således hafva vi verkliga tillräcklig erfarenhet rörande tullen på hvetemjöl och icke endast den från år 1880.

Herr vice Talmannen — äfven för att få ett argument mot den ifrågavarande tullen på mjöl — framdrog något så förunderligt, som att om vi nu satte tull på mjöl — om jag minnes rätt, sade äfven Friherre af Ugglas något ditåt — skulle derigenom blifva den olägenheten, att om hungersnöd inträffade i landet eller någon del deraf, blefve oss svårt att utan större uppoffringar kunna importera spanmål och mjöl. Men jag beder desse herrar dock draga sig till minnes, att under alla tider har Kongl. Maj:t i händelse af hungersnöd och svår tid upphäft tullarna å spanmål och mjöl och tillåtit, under den tid hungersnöden varat, att dessa varor finge införas tullfritt. Detta har skett så långt tillbaka man kan spåra i författningarne och kommer troligen att äfven hädanefter ske. Om herrar frihandlare icke hafva bättre argumenter att anföra för borttagande af tullen, då beklagar jag dem, och hoppas att Kammaren skall bifalla vår billiga begäran om att mjöl af spanmål alla slag beläggas med en tull af 1 öre per kilogram, hvarom jag anhåller om proposition.

Herr Casparsson: Jag är ledsen, om jag skulle uttalat något för Herr Bennich sårande, men jag tror att likasom han förut miss-

Spannmål.
(Forts.)

uppfattat min fråga har han äfven nu missuppfattat mitt svar. Jag har icke sagt, att vår *Generaltullstyrelse* icke vill tillämpa denna registreringsafgift. »*I Tyskland vill man hafva denna tull, i Sverige vill man det icke*»; det var hvad jag sade, och att jag har ovilkorligen rätt i denna uppfattning, därför har jag bevis i tullkomiténs betänkande, i Kongl. Maj:ts proposition, Bevillnings-Utskottets utlåtande och de uttalanden vi nu höra i Kammaren.

Detta har jag sagt, och deri har jag rätt; hade jag sagt något sårande, skulle jag icke tveka att bedja om ursäkt.

Sedan öfverläggningen angående förevarande punkt ansetts härmed slutad, yttrade Herr Grefven och Talmannen, att derunder yrkats dels bifall till Utskottets i punkten gjorda hemställan, dels, af Friherre *Klinckowström*, att Kammaren skulle besluta, att spannmål, alla slag, omalen, skulle vara tullfri, och malen åsättas en tull af 1 öre för 1 kilogram, dels ock, af Herr *Casparsson*, att Kammaren skulle besluta, att mjöl af hvete skulle draga en tull af 1 öre för 1 kilogram.

Härefter gjordes propositioner enligt dessa yrkanden, och förklarade Herr Grefven och Talmannen sig finna de derå afgifna svaren hafva utfallit med öfvervägande ja för bifall till Utskottets ifrågasvarande hemställan.

Votering begärdes, i anledning hvaraf Herr Grefven och Talmannen hemstälde huruvida Kammaren ville såsom kontraposition dervid antaga bifall till Friherre *Klinckowströms* yrkande, och förklarade sig anse denna fråga vara med öfvervägande ja besvarad.

Då emellertid votering äskades jemväl angående kontrapositionens innehåll, uppsattes, justerades och anslogs en omröstningsproposition af följande lydelse:

Den, som vill, att vid blifvande votering om bifall till 38 punkten i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10 kontrapositionen skall innehålla bifall till Friherre *Klinckowströms* i frågan gjorda yrkande,

röstar Ja;

Den, det ej vill,

röstar Nej;

Vinner Nej, har såsom kontraposition vid nämnda votering antagits bifall till Herr *Casparssons* yrkande i ämnet.

Omröstningen företogs, och vid dess slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 60;

Nej — 30.

Uppsattes, justerades och anslogs för hufvudvoteringen följande omröstningsproposition:

Spannmål.
(Forts.)

Den, som bifaller 38 punkten i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10,

röstar Ja;

Den, det ej vill,

röstar Nej;

Vinner Nej, besluter Kammaren, att spannmål, alla slag, omalen, skall vara tullfri, och malen åsättas en tull af 1 öre för 1 kilogram.

Vid denna omröstnings utgång hade rösterna utfallit sålunda:

Ja — 63;

Nej — 33.

30 punkten.

Bifölls.

39 punkten.

Talg.

Friherre Klinckowström: Det är visst icke för att tillkämpa mig någon majoritet för min motion rörande den ifrågavarande artikeln, som jag begärt ordet. Jag skall icke ens begära votering och dermed besvara Kammaren, men jag anser mig skyldig att redogöra för den motion, jag väckt, äfven rörande artikeln *talg*.

Talg har nemligen varit tullbelagd i Sverige under ganska lång tid och denna tull utgick under åren 1826—1830 med 3 kronor 45 öre à 3 kronor 75 öre per centner och 1831—1854 med 3 kronor 75 öre. 1855—1857 med 2 kronor 50 öre och derefter har talg varit tullfri, I *Tyskland* är ister belagdt med en tull af 3 kronor 78 öre, i *Österrike* är tullen på talg 5 kronor 92 öre, i *Schweiz* 31 öre, i *Italien* 31 öre, i *Norge* 2 kronor 88 öre, i *Danmark* 3 kronor 54 öre och i *Nordamerika* 3 kronor 73 öre. Af talg infördes under de fem sista åren i medeltal årligen 1,357,978 kilogram och utfördes endast 223,489 kilogram.

Herrarne kunna af de exempel, jag här gifvit från främmande länder, se att talg blifvit belagd med jemförelsevis icke obetydlig tull, oaktadt den i dessa främmande länder lika väl som i Sverige nyttjats till industriens olika behof. Jag har nu föreslagit en tull af 3 kronor per centner eller omkring 7,6 öre per kilogram, hvilket i medeltal årligen skulle lemna en tullinkomst af 95,873 kronor.

Om jag skulle det minsta tro, att denna måttliga tull lagd på artikeln talg skulle hafva något menligt inflytande på de näringar, som

Talg.
(Forts.)

deraf begagna sig, så skulle jag icke föreslå densamma. Men min öfvertygelse är, att dessa näringar äfven med den nu föreslagna tullen på talg skola kunna bära sig, och därför har jag väckt motion derom. Jag ser med nöje, att äfven andra länder, såsom jag nyss nämnde, belagt denna artikel med tull.

Jag vill, med den vind som nu blåser inom Kammaren, icke göra något yrkande, men jag har velat till protokollet förvara mina uträkningar i ämnet.

Öfverläggningen var härmed slutad, och Utskottets i förevarande punkt gjorda hemställan bifölls.

Tråd.

40 punkten.

Herr Bennich: Jag vill endast nämna för Kammaren att ett tryckfel här förelupit derutinnan, att det står *alla slag*, då det skall vara *andra slag*. Det inverkar för öfrigt intet på sjelfva saken.

Kammaren, som ansåg det anmärkta tryckfelet böra rättas, biföll hvad Utskottet i förevarande punkt hemställt.

Tågvirke.

41 punkten.

Friherre Klinckowström: Med afseende på denna artikel eger för närvarande tullfrihet rum, och sådan har ock blifvit föreslagen af Kongl. Maj:t och af Bevillnings-Utskottet. Deremot har tullkomitén, på uppgifna skäl, som åtminstone jag finner högst beaktansvärda, föreslagit, att på denna artikel måtte läggas en tull af 5 öre per kilogram, med rättighet att för det tågvirke, som införes för nybyggnad och reparation af fartyg, erhålla restitution af tullafgiften, liksom för segel och segelduk till dylika fartyg.

Såsom hvar och en kan se å sidan 93 af tullkomiténs betänkandes motiv, grundar komitén sitt förslag om tull å denna artikel derpå, »att tillverkningen af tågvirke inom landet under senare åren, sedan tullfrihet för denna vara medgifvits, betydligt gått tillbaka i följd af den svåra konkurrensen med utlandet, hufvudsakligen Ryssland, der sjelfva garnet spinnes i det inre af landet för betydligt lägre pris än det här gällande och råvaran äfven erhålles för billigare pris. De flesta replagerier för gröfre gods äro nedlagda och tillverkningen omöjlig till de för tågvirke nu gällande pris. Importen af hampa är nästan oförändrad från 1863, men af tågvirke har den under dessa år fyrdubblats; under åren 1863—1872 utgjorde införseln af tågvirke 9½ procent af hampinförseln, efter 1872 har den uppgått till 33 procent.» Vidare säger komitén: »I allmänhet uppgifves att det tågvirke för fartyg m. m., som inom landet tillverkas, är af bästa sort och ärligt hopkommet, hvilket deremot säges ej vara förhållandet med det, som inköpes i utländska hamnar.» På grund häraf har komitén föreslagit en tullafgift af 5 öre per kilogram med den anmärkning om restitution, som nyss sades, för nybyggda och reparerade fartyg.

Hvad som i första hand för mig synes något besynnerligt och

öförförklarligt, är den roll, som den ärade vice ordföranden i Bevillnings-Utskottet, tillika ordförande i tullkomitén, här spelat. Den påminner om hvad jag på förmiddagen sade om Blanchs »Resande teatersällskap». Han har på intetdera stället reserverat sig rörande artikeln tågvirke. I tullkomiténs betänkande säger han jemte majoriteten i komitén, att det är nödvändigt, för att denna tillverkning, som betydligt gått tillbaka, icke skall alltför mycket sänkas, att det blir en tull lagd på nytt tågvirke, och i Bevillnings-Utskottets betänkande står det vid punkten 41 — och Herr Bennich har icke häremot reserverat sig, således är han af denna mening — der står: »Då emellertid tågvirke är af synnerlig betydelse ej blott för sjöfarten, utan ock för åtskilliga andra näringar, skulle det innebära ett afsteg från de grundsatser, som i allmänhet genomgå vår tullagstiftning, derest denna artikel gjordes till föremål för tullbeskattning. Den till sjöfartens förmån föreslagna rätten till tullrestitution är dessutom icke på långt när tillräcklig att för denna näring afvärja olägenheterna af tullbeskattningen, eftersom tågvirke är en artikel, hvarmed fartyg ofta kunna behöfva förse sig, äfven vid andra tillfällen, än då de vid skeppsvarf nybyggas eller repareras.»

Detta sista är visserligen sant, men den största delen af tågvirket går väl åt, då fartyg skall nybyggas eller större reparation på dess tackling sker, och för den händelsen hade tullkomitén ganska förståndigt föreslagit en tullrestitution liksom den, som eger rum enligt nuvarande tulltaxa för segel och annat dylikt.

Jag kan icke finna annat än, att hvad tullkomitén sagt rörande denna fråga är riktigt och på grund deraf får jag vördsamt anhålla att, med afslag å såväl Kongl. Maj:ts proposition som Bevillnings-Utskottets förslag i denna 41 punkt, den af tullkomitén föreslagna tullen på nytt tågvirke af 5 öre per kilogram måtte af Kammaren beslutas med en anmärkning rörande rättighet för fartyg, som undergå större reparation, att få restitution för det tågvirke, som dertill användes.

Herr Bennich: För att skingra Friherre Klinckowströms oro, att jag skulle hafva gjort mig skyldig till en dubbelhet deri, att jag i tullkomitén tillstyrkt tull på tågvirke, men i Bevillnings-Utskottet tillstyrkt tullfrihet, beder jag att få hänvisa den ädle Friherren till tullkomiténs betänkande sid. XI, der det förekommer en strof, som naturligtvis blifvit förbisedd: »Undertecknade Bennich, Wijk och Arnberg, slutande sig till sistnämnda system, hafva icke kunnat instämma i de af komitén föreslagna tulltaxebestämmelser, hvilka i mer eller mindre mån innefatta återgång från den tullagstiftning, som nu är gällande och, såsom här ofvan omförmälts, utgått från en lugn och varsam tillämpning af de friare grundsatser, hvilka visat sig på en gång tillåta näringslifvets sunda utveckling samt tillgodose statsverkets behof och förbrukningens billiga anspråk.»

Jag får bekänna, att jag är hvarken så skrifklädig eller så benägen att ådraga mig uppmärksamhet vid hvarje tillfälle, att jag söker vidt och bredt breda ut mig öfver hvarje förekommande fråga. Jag gifver tillkänna min åsigt, och jag har gjort det så godt jag kunnat i

Tågvirke.
(Forts.)

tullkomiténs betänkande; jag har äfven gjort det i Bevillnings-Utskottet, då jag förfäktat den tullfrihet som Utskottet föreslagit, och jag tror, att för denna mening äro så goda grunder, att allt hvad Friherre Klinckowström har att deremot anföra ingalunda kan kullkasta dem.

Jag hemställer om bifall till Utskottets förslag.

Efter härmed slutad öfverläggning yttrade Herr Grefven och Talmannen att derunder yrkats dels bifall till Utskottets förevarande hemställan, dels ock, af Friherre *Klinckowström*, att Kammaren, med afslag å Utskottets hemställan, skulle besluta, att tågvirke skulle åsättas en tull af 5 öre per kilogram, dock under medgifvande af restitution utaf tullen, när utländskt tågvirke blifvit användt för fartyg, som vid svenskt skeppsvarf reparerades eller nybyggdes.

Härefter gjordes propositioner enligt dessa yrkanden, och förklarades propositionen på bifall Utskottets hemställan vara med öfvervägande ja besvarad.

42 punkten.

Bifölls.

Vin.

43 punkten.

Friherre *Klinckowström*: Denna fråga är alltför stor och vigtig att afgöras utan all diskussion och jag tror, att den verkligen behöfver skärskådas från flera synpunkter.

På sätt Utskottets betänkande innehåller, har Kongl. Maj:t föreslagit, att:

»Vin, alla slag:

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan inkommit sjöledes direkt från produktionslandet ..... 1 liter 16,5 öre

Anm. När i ofvannämnda fall vin införes på buteljer, förhöjes tullen med 1 öre för hvarje butelj.

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan inkommit annorledes, eller af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre ..... 1 kilogram 30 öre,
på andra kärl ..... 1 liter 65 »

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom likör,» d. v. s. enligt Kongl. Maj:ts förslag 1 krona 20 öre. Deremot har franska handelstrakten, som vi godkänt, bestämmelsen: »Vin, alla slag, på fastager och på buteljer (alla afgifter deruti inbegripna, med de förbehåll, som omförmälas uti den vid denna traktat fogade deklARATION) 1 liter — 16,5 öre», med anmärkningen att vätvaror, som äro af mer än 15 procents alkoholhalt, icke skola anses såsom vin. I traktatens

artikel 3 säges, att endast »i Frankrike producerade eller tillverkade varor, som uppräknas i de vid denna traktat fogade tariffer B och C, må, då de sjöledes direkt inkomma till Sverige eller Norge, införas mot erläggande af de i nämnda tariffer respektive stadgade tullafgifter».

Vidare är i den nu gällande tulltaxan upptaget:

»*Vin*, alla slag:

af till och med 21 procents alkoholhalt:

på fastager	1 kilogram	16,5 öre,
på buteljer	1 liter	21 »

af mer än 21 till och med 25 procents alkoholhalt:

på fastager	1 kilogram	45 öre,
på buteljer	1 liter	80 »

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom likör,» för hvilken tullen för närvarande är 76 öre.

Tullkomitén har slutligen föreslagit: »*Vin*, alla slag, af till och med 25 procents alkoholhalt: på fat, större eller mindre 1 kilogram 30 öre, på andra kärl ..... 1 liter 65 » af högre alkoholhalt; tullbehandlas som likör,» för hvilken vara komitén föreslagit en tull af 90 öre för 1 liter.

Jag vill icke besvara Kammaren med att uppläsa alla uppgifter rörande införseln af alla särskilda slag af viner, hvilken egt rum under de senaste åren, hvilka uppgifter ensamma göra det möjligt att åtminstone närmelsevis bedöma denna fråga i dess olika facer. Hvarken i tullkomiténs eller i Kommerskollegii berättelse finnas några uppgifter om införseln af viner med högst 15 procents alkoholhalt, emedan enligt den nuvarande tulltaxan vinet får hafva ända till 21 procents alkoholhalt, innan den högre tullafgiften tillämpas. Men tullkomitén, till hvilken frågan om vintullen blef af regeringen hänskjuten med anledning af de pågående underhandlingarna om franska handelstraktaten, har såsom å sid. 13 i Kongl. Maj:ts proposition N:o 2 anföres, yttrat »att med ganska stor sannolikhet kan antagas, att af de på fat införda vinerna af till och med 21 procents alkoholhalt $\frac{2}{3}$ understigit och $\frac{1}{3}$ öfverstigit gränsen, 16 procent, hvaremot nästan hela införseln af vin på buteljer kan antagas hafva fallit under nyssnämnda gräns.»

Med dessa vägledningar kan man utan svårighet ungefärligen räkna ut, huru förhållandena skulle ställa sig med afseende på de tre hufvudsakligaste förslagen rörande artikeln vin, som här äro aflemnade. Jag nämner *tre*, emedan jag i min ringhet vågar äfven föreslå något rörande denna viktiga importartikel.

Om man skulle följa Kongl. Maj:ts förslag, så skulle allt vin, som kommer från vinproducerande länder och direkte infördes, erhålla den mindre tullen af 16,5 öre per liter. Deremot synes det mig vara mycket riktigt, att besluta att allt det vin, som är produceradt i *Frankrike* och infördes derifrån direkte sjöledes skulle åtnjuta den af franska traktaten bestämda lägre tullen 16,5 öre. Bevillnings-Utskottet åter vill icke alls veta af produktionsorten, såsom herrarne se å sid. 31, utan föreslår:

Vin.
(Forts.)

Vin.
(Forts.)

Vin, alla slag:

af till och med 15 procents alkoholhalt..... 1 liter 16,0 öre

Anm. När i ofvannämnda fall vin införes på buteljer, förhöjes tullen med 1 öre för hvarje butelj.

såsom franska handelstraktaten innehåller, samt

af mer 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre ..... 1 kilogram 30 öre,

på andra kärl..... 1 liter 65 »

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom likör.

Om jag nu ordnar dessa tre förslag, hvaribland jag naturligtvis äfven räknar mitt modesta förslag, så skulle enligt Kongl. Maj:ts proposition från alla vinproducerande länder införda viner åtnjuta den lägre tullen och från icke vinproducerande länder beläggas med den högre. Om jag nu på grund af de anvisningar, jag nyss nämnde att tullkomitén lemnat och på grund af importen från olika länder, som ganska riktigt finnes angifven i Bevillnings-Utskottets betänkande, i en reservation, å sid. 45, räknar efter, så befinnes, att det är en icke obetydlig kvantitet vin som införes från *icke* vinproducerande länder, nemligen från Danmark, Preussen, Lübeck, Hamburg, Bremen, Nederländerna och England m. fl. Det utgör tillsammans en ganska betydlig kvantitet, nemligen på fat 1,972,410 skålpund och på buteljer 55,416 kannor. Derjemte införes ensamt från *Frankrike* direkte till Sverige på fat 1,383,260 skålpund och på buteljer 143,051 kannor; och från *andra vinproducerande* länder, nemligen Portugal, Italien, Spanien, Kaplandet, Afrika och Vestindien, införes icke obetydligt af detta slags viner. Räknar man ut huru stor tull, som åsättes dessa viner efter de tre förslagen, nemligen dels Kongl. Maj:ts, dels Bevillnings-Utskottets och dels mitt förslag, som öfverensstämma fullständigt med den franska handelstraktatens bestämmelser och som äfven öfverensstämma med den nuvarande tulltaxans bestämmelser, så finnes det en icke obetydlig skilnad.

Denna fråga är ju, mine Herrar, egentligen en finansfråga, och man har ju alltid erkänt, att vintullen är en finanstull, emedan Sverige icke producerar något vin och således ej behöfver något skydd för denna näring.

Nu slår saken så ut, att enligt Kongl. Maj:ts förslag skulle tullen å allt vin från Frankrike och andra vinproducerande länder och direkte infördt uppgå till 266,279 kronor och från icke vinproducerande länder till 301,596 kronor och således in totum ett tantum till 567,875 kronor. Enligt det förslag, som framlagts af Bevillnings-Utskottet, som icke vill veta af någon skilnad mellan vinproducerande och icke vinproducerande länder hvarifrån vinet införes, utan helt enkelt säger, att vin till och med 15 procents alkoholhalt, hvarifrån det än må komma och huru det må transporteras, skall draga lägre tull, och allt vin öfver 15 procent skall draga en högre tull, enligt detta förslag skulle den totala vintullen blifva 467,267 kronor, således 100,000 kronor mindre ungefär än enligt Kongl. Maj:ts förslag. Enligt mitt förslag åter skulle

Vin.
(Forts.)

den lägre tullen utgå endast för vin, från Frankrike direkt infördt, och denna skulle utgöra 162,319 kronor, men å vin från alla andra vinproducerande länder, hvilket till Sverige införes vare sig på fat eller på andra kärl, skulle en högre tull läggas, hvilken skulle uppgå till 253,322 kronor och slutligen för vin, infördt från icke vinproducerande länder, skulle tullen enligt mitt förslag utgå liksom enligt Kongl. Maj:ts förslag, således med 301,596 kronor, såsom jag nyss nämnde. Alltså skulle enligt mitt förslag hela vintullen utgå med 717,240 kronor.

Herrarne se således, att Bevillnings-Utskottets förslag minskar vintullen med omkring 100,000 kronor mot hvad Kongl. Maj:t föreslagit och att Kongl. Maj:ts förslag minskar vintullen med ungefär 140,000 kronor mot hvad mitt förslag innehåller. Jag tror, att efter denna utredning jag vågar föreslå, att med afslag å Kongl. Maj:ts och Utskottets förslag denna punkt måtte erhålla följande lydelse:

Vin, alla slag:

af till och med 15 procents alkoholhalt, så vida varan är i Frankrike tillverkad och derifrån sjöledes direkt införes ..... 1 liter 16,5 öre,

Anm. När i ofvannämnda fall vin införes på buteljer, förhöjes tullen med 1 öre för hvar butelj.

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan är annorstädes tillverkad eller på annat sätt införes:

på fat, större eller mindre	1 kilogram	30 öre,
på andra kärl	1 liter	65 »

af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre	1 kilogram	30 öre,
på andra kärl	1 liter	65 »

af högre alkoholhalt än 25 procent tullbehandlas såsom likör.

Jag får på grund af hvad jag haft äran i korthet anföra och på grund af den utredning, jag framlagt för Kammaren, vördsamt an hålla om proposition på bifall till detta mitt förslag.

Herr Jöns Pehrsson: Om det icke vore till full visshet ådagalagd att den förste talaren, som gjort denna framställning, sällan har framgång med sina yrkanden, så skulle jag hoppas att Kammaren vid denna sena timme i qväll skulle fatta något annat beslut än hvad Utskottet föreslagit i denna punkt. För det första får jag göra den anmärkning, att Utskottet frångått hvad regeringen föreslagit i afseende på vintullen, men när det var fråga om den sjette punkten, som handlar om drufbrännvin, beslöt Kammaren godkänna Kongl. Maj:ts förslag. Det tyckes som Finansministern icke hade för afsigt att försvara hvad Kongl. Maj:t här föreslagit, och det kan ju vara bra för hans del. Jag, för min del, tycker icke så. Jag minnes mycket väl, mine Herrar, att när det var fråga om franska traktaten, förespeglade man oss, hurusom den blott upptog några få artiklar och att man icke skulle lägga hinder i vägen för att höja tullen på öfriga. Men dessa förespeglingar tyckas nu försvunna. Icke är det för mycket begärdt

Vin.
(Forts.)

att vi vilja sätta en låg tull på vin, som icke är en nödvändighetsvara för vår fattiga befolkning, på landsbygden åtminstone. Någon har framkastat det påståendet att den tid icke skulle vara aflägsen, då vin skulle blifva en allmän dryck äfven i kojorna, men tyvärr måste vi på annat sätt odla vårt fattiga land, innan det kan blifva en verklighet.

Mine Herrar, när vi varit så ömma om att få allt billigt förut i tullbetänkandet, så ären I nu lika ömma om att få vintullen så låg som möjligt. Jag vill icke göra något yrkande, men jag tror att här vore ett sätt att få statens inkomster ökade, utan att betunga den mindre bemedlade delen af befolkningen. Man har från en talare på stockholmsbänken, som är ordförande för Stockholms stadsfullmäktige, hört, att han mycket ömmade för den fattiga befolkningen. Men om jag icke misstager mig, så är det just i Stockholm det förestår en utredning huruvida ej den styrelsen sökt uppskorta allmänheten på spritvaror, d. v. s. bränvin. Man säger att man gör det i sedlighetens intresse, men jag påstår att man icke kan hafva den afsigten dermed. Då skulle här icke finnas så många bränvinskrogar, som hållas öppna på en tid, då de icke borde hållas öppna. Detta har dock icke Riksdagen att göra med. De herrar, som så mycket ömma för svenska allmänheten i öfrigt, ömma icke för dem i denna fråga. Jag gör intet yrkande.

Herr Bennich: Möjligen kan den framställning i sak, som af Friherre Klinckowström gjordes, så vidt den rörde sjelfva yrkandet, hafva undfallit Kammarens uppmärksamhet. Jag beder därför få erinra att detta yrkande går derpå ut att endast i Frankrike produceradt vin af till och med 15 procents alkoholhalt skulle få den lägre tullsatsen af 16 $\frac{1}{2}$ öre, men deremot vin af samma låga alkoholhalt, som vore produceradt i andra länder än Frankrike eller som derifrån till Sverige infördes på annat sätt än direkt sjöledes, skulle draga den för starkare viner föreslagna högre tull. Jag tror att Friherre Klinckowström, som ju är en gammal diplomat och följaktligen känner väl till våra traktater med främmande makter, icke kan vara obekant med det förhållandet, att vi med alla europeiska vinproducerande länder hafva afslutit traktater med förbehåll att de skola behandlas som den mest gynnade nation, och att således en föreskrift om att vin, som importeras till exempel från Tyskland, skulle draga högre tull än vin från Frankrike enligt franska traktaten, i sjelfva verket vore en föreskrift endast på papperet, men icke i verkligheten, ty tyska viner äro lika berättigade att tillgodonjuta den tullsats, som i franska traktaten bestämdes för vin under 15 procents alkoholhalt. Hvad skulle det då tjena till att i vår tulltaxa sätta något, som i praktiken icke vore af någon betydelse, och det kan icke heller vara Friherrens mening. En så beskaffad redaktion af vår tulltaxa skulle icke leda till något mål, åtminstone icke till något nyttigt mål, och det är därför jag beder att få opponera mig i detta hänseende.

För öfrigt har Friherre Klinckowström för vin af mer än 15 procents alkoholhalt varit af samma mening som Bevillnings-Utskottet. Då Kongl. Maj:t i sitt förslag upptog en differentialtull för vin af till

och med 15 procents alkoholhalt, endast i det fall att vinet inkommit på annat sätt än sjöledes direkt från produktionslandet, så respekterade Kongl. Maj:t alla träffade traktater.

Utskottets härifrån afvikande förslag afser egentligen endast att vinna en förenkling och på samma gång undanrödja möjliga anledningar till missförstånd. Väl vetande, att det icke skulle falla någon förständig människa in att importera vin öfver till exempel England från Frankrike och därför betala 30 öre per liter, då han från Frankrike direkt kan införa samma vin för 16,5 öre, har Utskottet från tulltaxeförslaget uteslutit vilkoret af direkt införsel sjöledes från produktionslandet, såsom för vår statskassa af alls intet värde och endast ledande till alldeles onödiga omkostnader för fram- och återtransporter främmande länder emellan.

Men det är också en annan tanke, som härvid gjort sig gällande. Herrarne veta nemligen att, så snart man föreskrifver att varor skola inkomma direkt från produktionsorten, så följer deraf nödvändigt krafvet på produktionsbevis. I fråga om konjak har det låtit sig göra att nöja sig med bevis, innehållande att konjak, som infördes från Frankrike, verkligen var af vindrufva, enär intet annat land producerar sprit af vindrufvor och man således icke haft några öfverdrifna missbruk att befara. Men tänkom oss om alla vinproducerande länder, eller, rättare sagdt, ålla de länder, derifrån man kunde *vänta* vininförsel, skulle förete produktionsbevis. Hvad skulle det egentligen betyda? Jo! Nog finge man produktionsbevis och nog finge man försöka att kontrollera dem, men deras rigtighet blefve ofantligt dubiös. Föreskrifver man t. ex. att för vin, som kommer från Ungern och går kortaste vägen öfver Tyskland på jernväg, skall företes bevis, att det blifvit produceradt i det land, hvarifrån införseln sker, det vill här säga från Tyskland, så nog anskaffades ett sådant bevis, derom kan man vara säker. Men huru kontrollera att vinet vore produceradt i Ungern. Det kunde lika gerna vara från Rhenländerna eller andra trakter i Tyskland, som från Ungern. Jag kan icke föreställa mig något mera moraliskt förderfligt än att onödigtvis föreskrifva produktionsbevis i sådana fall, då de möjligen skulle gifva anledning till ständiga underslef, och detta icke för att statsverket skulle få större inkomst. Hvarför skulle man då göra det? För det förslag, som Bevillnings-Utskottet framställt, föreligga alltså både ur statskassans och ur den allmänna moralens synpunkt giltiga skäl, hvilka ur ingen synpunkt kunna vederläggas.

Då i öfrigt Friherre Klinckowström instämmer i Kongl. Maj:ts och Bevillnings-Utskottets förslag, om de högre alkoholhaltiga vinernas beskattning, så skiljer oss så litet, att jag hoppas Friherren efter närmare besinning frånträder sitt yrkande och instämmer med Bevillnings-Utskottet.

Friherre Klinckowström: Med afseende på Herr Bennichs senaste anförande, har jag blifvit mot min vilja uppkallad till ett svaromål. Herr Bennich är kanske icke fullt obekant om att jag aldrig varit diplomat, ej heller är det. Då han emellertid sagt det, beder

Vin.
(Forts.)

Vin.
(Forts.)

jag att få upplysa honom om hans misstag — äfven i det fallet. Hvad beträffar det han sade om omöjligheten att annat än på papperet lagstifta olika för viner från olika produktionsorter, så är det beklagligt, att herr Chefen för Generaltullstyrelsen så skall uttrycka sig. Det är icke jag som ämnar lära honom att uppfylla sina skyldigheter och jag tror för öfrigt att Herr Bennich såsom chef för tullstyrelsen är en helt annan människa än Herr Bennich såsom ledamot af Kammaren. De svårigheter, som skulle uppstå för oss att lagstifta om vår vinimport och med olika tullar belägga viner, allt efter som de komma från olika länder, äro alldeles icke omöjliga att häfva med hänsyn till de traktater, som vi afslutit med främmande makter. Dessa traktater, 18 till antalet, af hvilka 7 tillhöra det nuvarande tyska riket, äro icke svårare att uppsäga än att det blott kostar en tid af 12 månader. Derefter äro vi icke vidare generade af detta »påhängsel», som hindrar oss att besluta om vår tulltaxa. Svårt är — säger man — att kontrollera från hvilket land de hit importerade vinerna äro komna, men dock torde det icke vara svårare än att undersöka från hvilket land konjak kommer. Herr Bennich påstod att det endast är Frankrike som producerar konjak, men jag vill minnas att Herr Bennich var med på det nationalekonomiska mötet i Malmö i fjor somras och der åhörde huru den store bränvinsbrännaren L. O. Smith påstod, att han utförde sitt potatisbränvin till Bordeaux, der det genom tillsats af åtskilliga essenser förvandlades till konjak. Vi se här ett faktiskt bevis på att konjak kan produceras icke endast i Frankrike.

Herr Bennich tyckes sätta mycket litet värde på produktionsbevis, hvilka likväl våra underhandlare i Paris rörande franska traktaten med mycken möda så förändrat, att intet bedrägeri i den vägen skulle för framtiden kunna åstadkommas. Jag har full tillförsigt för dessa nya kontroller och produktionsbevis, men synnerligen för den klausul, som innehåller att, om dessa bevis icke anses tillförlitliga, så skulle de kontraherande makterna ega sinsemellan öfverenskomma om andra och strängare. Detta är för mig tillräckligt för att icke befara det, som Herr Bennich i detta fall hänsyftat på. Jag kan icke finna att de inkast, Herr Bennich gjort mot mitt förslag, äro af beskaffenhet att icke åtminstone värfva några röster för detsamma. När det redan nu finnes i vår tulltaxa och ständigt har funnits rörande artikeln drufbränvin eller konjak en bestämmelse snarlik den, jag nu föreslagit för i Frankrike producerade eller derifrån sjöledes införda viner, så är det icke någon stor nyhet i vår tulltaxa och kan på den grund icke medföra synnerliga svårigheter. Jag vågar därför vördsamt vidhålla det af mig till Herr Grefven och Talmannen nyss inlemnade förslag med afseende på denna artikel och anhålla att det måtte blifvit framställt till Kammarens bepröfvande med afslag å såväl Kongl. Maj:ts, som Utskottets förslag i de delar, mitt förslag skiljer sig från de tvenne nyssnämnda.

Sedan öfverläggningen ansetts härmed slutad, yttrade Herr Grefven och Talmannen, att derunder yrkats dels bifall till Utskottets i förevarande punkt gjorda hemställan, dels ock af Friherre *Klinkowström*, att rubriken *Vin* i tulltaxan skulle erhålla följande lydelse:

»*Vin* alla slag,

af till och med 15 procents alkoholhalt, såvida varan är i Frankrike tillverkad och derifrån sjöledes direkte införes..... 1 liter 16,5 öre

Anm. När i ofvannämnda fall vin införes på buteljer, förhöjes tullen med 1 öre för hvar butelj.

af till och med 15 procents alkoholhalt, så vida varan är annorstädes tillverkad eller på annat sätt införes:

på fat, större eller mindre ..... 1 kilogram 30 öre,
 på andra kärl ..... 1 liter 65 »

af mer än 15 procents till och med 25 procents alkoholhalt:

på fat, större eller mindre ..... 1 kilogram 30 öre,
 på andra kärl ..... 1 liter 65 »

af högre alkoholhalt än 25 procent; tullbehandlas såsom likör.»

Härefter gjorde Herr Grefven och Talmannen propositioner enligt dessa båda yrkanden och förklarade sig finna propositionen på bifall till Utskottets hemställan besvarad med öfvervägande ja.

Friherre *Klinckowström* begärde votering, i anledning hvaraf uppsattes, justerades och anslogs en omröstningsproposition af följande lydelse:

Den, som bifaller 43 punkten i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10,

röstar Ja;

Den, det ej vill,

röstar Nej;

Vinner Nej, bifalles Friherre *Klinckowströms* i ämnet gjorda yrkande.

Omröstningen företogs, och vid dess slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja — 54;

Nej — 22.

44—46 punkterna.

Biföllos.

Den vidare föredragningen af förevarande betänkande uppskötts till morgondagen.

Justerades ett protokollsutdrag för gårdagen och denna dag samt två protokollsutdrag för denna dag.

På hemställan af Herr Grefven och Talmannen beslöts att på föredragningslistan för nästa sammanträde skulle uppföras främst det denna dag första gången bordlagda utlåtandet samt att af de ärenden, som denna dag blifvit för andra gången bordlagda, betänkandena från Stats- och Bevillnings-Utskottet skulle på listan sättas näst efter Stats-Utskottets Memorial N:o 44 och de öfriga sist.

Kammaren åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 11 e. m.

In fidem
A. von Krusenstjerna.

Fredagen den 5 Maj.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m.

Föredrogs, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran Lag-Utskottets under gårdagen bordlagda utlåtande N:o 55, i anledning af återremiss af utlåtandet N:o 24, öfver väckt motion om förändrad lydelse af 3 § i lagen angående eganderätt till skrift den 10 Augusti 1877.

Fortsattes föredragningen af Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 10, angående tullbevillningen.

47 punkten.

Herr vice Talmannen: Jag hemställer, att Kammaren måtte besluta, att de artiklar i tulltaxan, om hvilka beslut icke redan under behandlingen af Bevillnings-Utskottets betänkande är fattadt, må föredragas på det sätt, att endast siffrorna uppläsas, och att endast i den händelse, att någon begär ordet och diskussion förekommer vid en särskild artikel, särskild proposition å denna artikel göres, men att de öfriga artiklarne, hvilka lemnats utan anmärkning, måtte få anses bifallna.

På gjord proposition beslöts att nu ifrågavarande delar af Kongl. Maj:ts förslag till tulltaxa äfvensom de vid förslaget fogade underrättelser om hvad vid taxans tillämpning iakttagas bör skulle på det sätt föredragas, att endast numren på rubrikerna och paragraferna skulle uppnämnas, men vidare uppläsning ej ske i annat fall än då sådant särskildt begärdes, samt att i afseende på de sålunda föredragna styckena framställande af proposition icke skulle erfordras rörande annat än det, hvarom öfverläggning uppstått, utan hvad som vid föredragningen lemnats utan anmärkning anses dermed godkänt.

Sedan förevarande punkt i betänkandet blifvit uppläst, föredrogs i enlighet med Kammarens nyss fattade beslut:

Kongl. Maj:ts förslag till tulltaxa:

Rubrikerna N:is 1—44.

Godkändes i de delar, hvarom Kammaren ej förut särskildt beslutit.

*Bleckslagare-
arbeten.*

Der näst förekommande rubrik:

Bleckslagarearbeten.

Friherre Klinckowström: Mellan artiklarne 44 och 45 förekommer i tulltaxan en artikel, som icke har något nummer, nemligen *bleckslagarearbeten*; och der står: »tullbehandlas såsom det ämne arbetadt, hvaraf de bestå». Går man då till den franska traktaten tariff B. i Kongl. propositionen sid. XVIII, så finner man om bleckslagarearbeten, i tulltaxan ej specificerade, följande uppgifter: olackerade 1 kilogram 24 öre och lackerade 1 kilogram 35 öre. Huru dessa två olika bestämmelser kunna förenas, det kan jag icke förklara och får derföre bedja, att någon af Bevillnings-Utskottets härvarande ledamöter ville förklara det; i annat fall måste jag yrka återremiss på denna artikel.

Herr Bennich: Med anledning af den siste ärade talarens framställning får jag upplysa att förändringen endast är formel, ty under rubriken *Jern och Stål* i tulltaxan förekommer: andra ej specificerade eller till jernvägsmateriel eller maskinerier, redskap och verktyg ej hänförliga jern- och stålvaror; 2) förnicklade, polerade eller lackerade 1 kilogram 35 öre; och 3) andra slag 1 kilogram 15 öre. Bleckslagarearbeten äro således derunder hänförliga, så vida de äro af jernbleck, och följaktligen är det ingen strid mellan denna bestämmelse och traktaten.

Öfverläggningen ansågs härmed slutad, och ifrågasvarande rubrik godkändes.

Rubrikerna N:is 45—85.

Godkändes i de delar, som Kammaren icke förut afgjort.

Rubrikerna N:is 87—141 samt anmärkningen under rubriken N:o 143 äfvensom rubrikerna N:is 144—174, 177—202 och 204—215.

Godkändes.

Sulläder.

Friherre Klinckowström: Jag tillåter mig anmärka att, såvidt jag hört rätt, artikeln N:o 203 »*Sulläder och bindsulläder samt hvitgarfvade (alunerade) äfvensom sämskade ludar och skinn*» slunkit förbi vid denna något besynnerliga föredragning.

Herr Grefven och Talmannen förklarade i anledning häraf, att rubriken N:o 203 icke »slunkit förbi» vid föredragningen af tulltaxeförslaget, utan med flit öfverhoppats, emedan Kammaren redan vid behandlingen af 15 punkten i Bevillnings-Utskottets förevarande betänkande fattat beslut rörande ifrågasvarande artiklar.

*Rubrikerna N:is 216—228.**Sulläder.
(Forts.)*

Godkändes.

Anmärkningen under rubriken N:o 228.

Herr Bennich: Under artikeln N:o 228, som handlar om orgelverk, äfvensom harmonium och fysharmonika, förekommer en anmärkning, hvare det heter bland annat: »de öfriga äfvensom särskildt inkommande tillbehör till instrument förtullas efter 10 procent af värdet.»

Denna föreskrift har af Andra Kammaren blifvit ändrad derhän, att tullen skulle nedsättas till 5 procent af värdet, derföre att nyssnämnda instrument draga en tull af icke mer än 5 procent af värdet. Instrumentmakarne, som behöfva införa delar af instrument för sin tillverkning, anses nemligen icke böra betala mera i tull för delarne, än som fordras för färdiga instrument; derföre har Andra Kammaren nedsatt denna tullbestämmelse från 10 procent till 5 procent af värdet, hvilken åtgärd jag hemställer att också denna Kammare måtte vidtaga. Det är naturligt, att man eljest gör instrumentmakarne en olägenhet genom att belägga delarne med högre tull än de färdiga instrumenten.

Sedan öfverläggningen ansetts härmed slutad, godkändes den ifrågasvarande anmärkningen med den ändring, att i mom. a) talet 10 utbyttes mot 5.

Rubrikerna N:o 229—264.

Godkändes i de delar, hvarom Kammaren ej förut särskildt beslutit.

*Rubriken N:o 265.**Kapris.*

Herr Wærn, Carl Fredrik: Det är icke min mening att nu beträffande den obetydliga artikeln *Kapris* vilja föranleda något beslut af Kammaren i strid mot det beslut, som Medkammaren redan har fattat; icke heller skulle jag öfver hufvud anse denna artikel vara något, som förtjenar ett särskildt beslut, utan jag vill endast taga denna till exempel för att visa, huru det understundom tillgår med våra tullsatser, och hvilken regellöshet dervid råder i synnerhet med afseende på sådana artiklar, som kunna kallas lyx- eller öfverflödsartiklar. Tullkomitén anser, att tullen på konserver borde höjas från 30 till 50 öre per kilogram, och den anser vidare, att frukter och bär, insyltade och kapris borde bära lika tull med konserver; likaså att soja och såser borde bära lika tull med konserver. Emellertid blefvo konserver föremål för franska traktaten och den förut varande tullen af 30 öre blef derföre på denna vara bibehållen. Men likväl har, hvilket jag anser måste vara ett förbiseende, Kongl. Maj:t icke föreslagit någon annan tull hvarken på kapris eller för soja och såser, utan de stå vid 50 öre. Beträffande soja och såser fäste jag uppmärksamheten

Kapris.
(Forts.)

härpå i Bevillnings-Utskottet, men pluraliteten der ansåg, att dessa artiklar gerna kunde bära den högre tullen.

Jag tror, att det är ganska likgiltigt, huru sådana artiklar som dessa beskattas, men jag anser dock, att äfven beskattningen af dem borde blifva något genomtänkt och att man i allmänhet borde göra sig reda för hvad som kan vara det rätta. Jag anser, att, der icke sanitära eller särskilda beskattningsskäl förekomma, der bör man vid tullsatsens bestämmande iakttaga en viss procent af värdet närmast i enlighet med hvad billigheten kan fordra. Jag anser vidare, att man, hvad dessa tullar angår, bör göra sig reda för, huruvida icke de äro så höga att en lägre tull skulle, efter all anledning, gifva högre statsinkomster. Att så fördyra äfven lyxvarorna att man genom att minska förbrukningen också minskar den tullinkomst, som staten af deras konsumtion kan hemta, det synes mig vara origtigt och orimligt. Vid en artikel har jag i detta afseende reserverat mig, jag har nemligen förenat mig med Herr Björnstjerna i hans reservation i afseende på té. I synnerhet i afseende på denna artikel visas det af våra grannars erfarenhet, att man med ringare tull understundom får större statsinkomst. Jag gör dessa anmärkningar utan att på dem stödja något yrkande, emedan jag anser att vår tulltaxa, oaktadt all den möda och besvär, som tullkomitén derpå nedlagt, och som jag villigt erkänner, dock lemnar åtskilligt öfrigt att önska, hvarom det kan blifva tillfälle att tala vid en annan riksdag.

Öfverläggningen var härmed slutad, och rubriken godkändes.

Rubrikerna N:is 266—343, 343—386, 392—478, 480—486, 488—513 samt 515—528.

Godkändes i de delar, som Kammaren icke förut afgjort.

Té.

Rubriken N:o 529.

Herr Björnstjerna: I en betänkandet bifogad reservation har jag fäst uppmärksamheten på det önskvärda uti, att genom en nedsättning å tullen på té bidraga till att göra detta njutningsmedel mera allmänt begagnadt. Importen af té till Sverige gick år 1880 endast till 132,850 skålpund, men införseln af kaffe gick till 26,604,766 skålpund. Man anser i Sverige i allmänhet, att té är ett njutningsmedel endast för de förmögna och att den arbetande klassen icke har någon fördel af en nedsättning å tullen på té. Det är likväl alldeles olika mot hvad förhållandet är i andra länder, t. ex. i England och Ryssland. Såsom af min reservation synes, uppgick införseln af té till England från den 31 Mars 1878 till den 31 Mars 1879 till 166,488,840 skålpund och tullen derå utgjorde 4,162,221 Pund Sterling eller ungefärligen lika mycket som Sveriges hela statsinkomst. Det oaktadt är tullen på té väsentligen lägre i England än i Sverige. Äfven i Ryssland är té det allmännaste njutningsmedlet för de lägre klasserna. Kaffe drickes der mycket litet. På gatorna i Petersburg får man se varmt té serveras i stora glas, som det arbetande folket

Té.
(Forts.)

dricker; å alla krogar drickes té i stor myckenhet, alltid utan grädde och ofta utan socker; vid jernvägsstationerna, när man kommer in i förfriskningslokalerna af alla klasser, finner man rykande té i stora glas, som drickes med mycken begärlighet. Det finnes knappast någon dryck så egnad att motarbeta missbruket af bränvin. I England kallas nykterhetsföreningarne allmänt »tea-totalers» d. v. s. de, som dricka bara té. Té är en helsosammare dryck än kaffe. Många af oss minnas utan tvifvel den strid, som den förnämste läkaren på den tiden, professor Huss, förde mot den öfver måttan stora kaffeförbrukningen, hvilken, enligt hans åsigt, lade grunden till många sjukdomar, och under denna tid förspordes ständigt återkommande klagomål i våra provinsialläkares rapporter, att många sjukdomar deraf framkallats i synnerhet uti de nordligare delarna af Sverige, der det omåttliga bruket af kaffe är allmännast. Té är dessutom lättare att tillaga än kaffe och att få godt. Det erfordras bara att slå hett vatten derpå, så är téet om en liten stund färdigt, då kaffet måste både brännas, malas och kokas. Té bör äfven blifva billigare än kaffe, när man besinnar, att ett skålpund té bör gifva åtminstone fyra gånger så många koppar som lika stor mängd kaffe. Allt talar ju för, att té borde komma till allmänt begagnande här i landet liksom i flera andra länder. Det har börjat blifva en vigtig provianteringsartikel på våra fartyg och derigenom blifvit mera bekant. Men téet är så dyrt här i landet till följd af den höga tullen, hvilken torde uppgå till omkring 60 procent för de billiga tésorterna, som folket dricker, och så länge tullen är så hög, kan man icke begära, att förbrukningen deraf skall i väsentlig mån ökas. Kaffetullen är visserligen också hög, men den torde icke uppgå till mer än 20 à 25 procent af de billigaste kaffesorternas värde. Jag hade derföre ansett det vara särdeles önskligt, att en förändring härutinnan kunde göras, men då jag hört, att frågan icke alls blef upptagen i går uti Andra Kammaren, vore det endast en tidsförlust att söka genomdrifva saken här och möjligen bringa frågan till gemensam votering. Jag gör således icke något yrkande nu, utan hoppas, att ett annat år få framkomma med förnyadt förslag i ämnet.

Öfverläggningen ansågs härmed slutad, och den ifrågavarande rubriken godkändes.

Rubrikerna N:is 530—554, 556—578 samt 582—633 jemte anmärkningarne under sistnämnda rubrik.

Godkändes i de delar, hvarom Kammaren ej förut särskildt beslutit.

De vid tulltaxeförslaget fogade underrättelser om hvad vid taxans tillämpning iakttagas bör.

Godkändes.

Herr Grefven och Talmannen gjorde derefter proposition på godkännande af öfriga i 47 punkten af Bevillnings-Utskottets betänkande

N:o 10 afsedda delar af Kongl. Maj:ts ifrågavarande förslag, hvilka icke blifvit af Kammaren förut afgjorda, och blef denna proposition med ja besvarad.

Tiden för in-
trädandet af
tulltaxans
tillämpning.

48 punkter.

Friherre Klinckowström: På sätt i denna punkt omförmäles har en motionär, Herr Boström, föreslagit, att den tulltaxa, som nu blifvit antagen, icke må tillämpas förr än med ingången af år 1883. I motsats dertill har Utskottet föreslagit att den skulle tillämpas från och med den dag, då de med Frankrike afslutade nya handels- och sjöfartstraktater träda i gällande kraft. Jag finner detta Utskottets förslag vara, som man brukar säga, hängande i luften. Vi veta icke, när den nya handels- och sjöfartstraktaten med Frankrike afslutas eller träder i gällande kraft. Vi veta icke ens med säkerhet — ehuru vi väl kunna förmoda och tro det — om den slutligen blir ratificerad. Det är en sannolikhet att så kommer att ske, men vi veta det icke. Att nu grunda ett så viktigt beslut som antagandet af en ny tulltaxa på någon så oviss tidpunkt, som här har blifvit af Utskottet föreslagen, det kan åtminstone icke jag, för min del, förlika mig med. Jag finner, att den termin för den nya allmänna tulltaxans trädande i kraft, som Herr Boström föreslagit, är lämpligare, nemligen från och med ingången af år 1883. Det har så ofta blifvit framhållet af motsidans tullkämpar, att man icke bör förrycka den gällande tulltaxan för snart utan i allmänhet låta handeln och industrien få någon tid på sig att sätta sig in i de nya förhållandena. Att nu midt under börjande brinnande export och sjöfart förändra denna tulltaxa och göra den gällande från en period, som möjligen kan ligga oss nära, kanske 14 dagar här-efter, möjligen längre tid, möjligen också att den dagen icke alls kommer att upplevas, det finner jag icke vara rätt försigtigt. Det har af flera handlanden och större industriidkare, som hafva stora affärer med utlandet, afslutats kontrakt om leveranser af värde, vare sig till import eller export. De hafva naturligtvis grundat sina kalkyler och beräkningar på den hittills gällande tulltaxan. Att nu så våldsamt förrycka alla dessa enskilde emellan uppgjorda förbindelser kan verkligen föranleda ganska stora förluster för åtskilliga handlande och industriidkare. På alla dessa skäl, till hvilka många flera skulle kunna läggas för att bevisa dels den klokhed, som ligger i att bifalla Herr Boströms motion, dels den ovisshet, som ligger i att bifalla Utskottets, får jag vördsamt anhålla, att med afslag å Utskottets förslag den af Herr Boström föreslagna terminen för den allmänna tulltaxans trädande i kraft måtte bifallas eller från och med ingången af år 1883.

Herr Rylander: Det här förslaget kan jag icke finna vara annat än ett våld mot en del handlande, som t. ex. importerat majs till stor myckenhet och deraf ännu hafva stora partier qvarliggande. De hafva litat på stabilitet i tullsatserna. Då jag dertill tror, att det är ovanligt och grundlagsvidrigt att besluta tullsatser, som träda i kraft innan årets slut, så kan jag icke annat än yrka bifall till Herr Boströms

reservation. Jag tror icke, att det är mera brådt med att tillämpa denna lagen, än att dermed kan anstå till årets slut.

*Tiden för in-
träddandet af
tulltaxans
tillämpning.
(Forts.)*

Herr Bennich: Den förste talarens uppmärksamhet vill jag fästa derpå, att det beslut, som nu är i fråga, icke kan till följd af Kamrarnes beslut öfver första punkten i Utskottets betänkande afse annan händelse än den, att traktaten med Frankrike kommer till stånd. Ty om icke traktaten kommer till stånd, så har Kammaren redan vid första punkten beslutat, att Bevillnings-Utskottet skall inkomma med nytt förslag till tulltaxa. Följaktligen komma då helt andra tullsatser antagligen att blifva af Riksdagen beslutade än de, som nu äro aftalade. Kommer åter traktaten till stånd, såsom jag, men icke Friherre Klinckowström hoppas, så är det klart, att, derest traktaten skulle tillämpas mot ett land, men andra tullsatser mot alla de öfriga, sådant skulle förrycka all handel och rörelse under tiden, eller från den 15 maj till årets slut. Icke vore det handeln, som derpå vunno. Icke vore det industriidkarne, som derpå vunno. Och den ömhet, som nu blifvit uttalad för vederbörande handelsidkare, att de skulle genom den våldsamma förändringen i tullsatserna komma att læderas i sin rätt, tror jag att Herrarne kunna lemna å sido. Der en nedsättning i tull blifvit beslutad, brukar i allmänhet handlande icke klaga öfver att de få betala mindre än de förmodat. Och om åter tullen blifvit höjd, så äro de alltid i tillfälle att innan den dag, då den högre tullsatsen träder i kraft, anmäla sina oförtullade och på nederlag liggande varor till förtullning. Hvad exporten angår veta Herrarne mycket väl, att vi icke hafva någon exporttull, vare sig i nuvarande eller i den föreslagna tulltaxan, så att i det hänseendet har det icke någon inverkan vare sig den ena eller andra tiden bestämmes för den nya tulltaxans trädande i kraft. Jag hemställer således, att Kammaren behagade lemna bifall till Utskottets förslag.

Herr Reutersvärd: Allting kan försvaras, äfven det mest orimliga; detta hafva vi nyss fått höra. Det lät på den siste talaren, som det vore den enklaste sak i världen att ett par gånger om året byta om tulltaxa. Derigenom skulle, enligt hans förmenande, icke uppstå någon förryckning i affärsförhållandena utan allt gå i sin ordning. Jag kan icke se någon annan olägenhet af att bifalla Herr Boströms reservation, än att man får hafva en separat-taxa för Frankrike under den återstående delen af året; ty sådant är icke något ovanligt i andra länder; och om man skulle göra ett försök här i landet, så borde det väl icke vara alldeles ogörligt. Jag anhåller om afslag å Utskottets hemställan och bifall till Herr Boströms reservation.

Herr Kockum: En talare på vestgötabänken yttrade nyss, att franska traktatens tillämpning redan den 12 Maj skulle åstadkomma intrång för köpmän, som importerat majs. Men enligt uppgifter från tullkamrarne här i landet har under år 1881, då tull på majs egt rum, icke någon import af majs skett eller åtminstone varit mycket obetydlig, hvarföre köpmännen antagligen icke kunna göra några förluster af

*Träden för in-
trädet af
tulltaxans
tillämpning.
(Forts.)*

den anledning talaren uppgaf. Detta kan således icke vara något skäl att afslå punkten, till hvilken jag för min del yrkar bifall.

Friherre Klinckowström: Det är endast ett par ord jag har att säga. Jag ville besvara en del af Herr Bennichs yttrande, på hvilket kan tillämpas det gamla uttrycket, att det innehöll mycket både nytt och sant, men att det nya icke var sant och det sanna icke nytt. Hvad Herr Bennich erinrat om, att tullsatser blifvit nedsatta genom den nya tulltaxa vi beslutat har sitt berättigande i fråga om åtskilliga artiklar. Men Herr Bennich vet bättre än jag, att i den nya tulltaxan flere artiklar blifvit höjda. Således var hans argumentation icke fullständig. Jag tackar särskildt Herr Reutersvärd för det medel han genom sitt förslag angaf, att bringa till stånd de båda, af Herr Bennich såsom oförenliga ansedda besluten, nemligen att franska tulltaxan kunde få gälla såsom separattaxa till årets slut, och den af oss nu beslutade träda i kraft såsom allmän tulltaxa från och med den 1 Januari 1883. Jag gissar på förhand, att Herr Bennich kommer att återigen föra de stackars tulltjenstemännens talan. Men min öfvertygelse är, att de skola både med nöje och sträng pligtkänsla uppfylla alla de kraf, som ställas på denna hedervärda corps från statens sida beträffande tillämpning af olika tulltaxor, till och med om det skulle ske med större arbete och möda och med större försakelse, beträffande eftermiddagslugnet än som måhända hittills egt rum. Jag får, på grund af allt detta och öfrigt, som från min sida anförts, vidhålla mitt yrkande om bifall till Herr Boströms reservation.

Herr Bennich: Jag beder endast att få fästa Herrarnes uppmärksamhet derpå, att, såsom Herr Reutersvärd ganska riktigt anmärkte, den tarifftraktat vi aftalat med Frankrike, skall, om den kommer till stånd, vinna tillämpning mot alla de länder, med hvilka vi hafva handelstraktater och följaktligen mot hela den civiliserade världen. Det kan hända att Monaco och någon annan dylik potentat icke har någon handelstraktat med oss. Men om vi skulle göra den generella tulltaxan sådan, att den särskildt lämpade sig för Monaco, men separata tulltaxor gent emot alla öfriga länder, så skulle visserligen tulltjenstemännen stå ut med besväret, men nog skulle det falla inom det ridikula att fatta ett sådant beslut.

Jag skall tillika bedja att få erinra derom, att vare sig Första Kammarens eller Andra Kammarens beslut i fråga om artikeln vin kommer att blifva Riksdagens, följden af Herrarnes åsigt att traktaten icke bör tillämpas annat än med Frankrike under den återstående delen af året blifver den, att vin af till och med 21 procent alkoholhalt från andra länder än Frankrike finge införas här i landet mot en tullsats af 16,5 öre per kilogram, hvaremot från Frankrike endast vin af till och med 15 procent alkoholhalt skulle få åtnjuta en lägre tull. Den ersättning, vi skulle vinna genom förhöjd tull på vin af starkare procent, skulle vi således förlora under detta år. Och de af Herrarne, som äro angelägna om att få ut den högsta möjliga tull å artikeln vin, lära icke vara böjda för en så beskaffad generel traktats tillämp-

ning och en sådan separattraktats tillämpning, som af en talare blifvit påyrkad.

*Tiden för in-
träandet af
tulltaxans
tillämpning.
(Forts.)*

Herr Reutersvärd: Det hade varit högst intressant, om Herr Bennich vid traktatsfrågans behandling hade upplyst derom att Sverige har traktater med hela den civiliserade världen, och att således den traktat, som afslutats med Frankrike, vore liktydig med en traktat med hela den civiliserade världen. Jag tror att mången då skulle haft flere betänkligheter, än som nu var fallet, mot att bifalla den nya handelstraktaten med Frankrike. Mig veterligen finnas icke fler än 18 traktater som äro i gällande kraft, af hvilka sju äro afslutade med tyska stater. Således kan man nedsätta antalet traktater med öfriga länder till 11; jag har trott, att den civiliserade världen består af mer än 12 stater. Om i en del af dessa traktater man förbehållit dem att blifva behandlade som den mest gynnade nation, så är det, såvidt jag vet, icke händelsen att samma klausul blifvit inrymd i alla traktater. Skulle så vara, att alla länder betingat sig denna rättighet, då erkänner jag, att det vore mycket beklagligt just derföre, att dessa länder, åt hvilka vi lemnat så stora rättigheter, gent emot oss år efter år höja sina tullsatser och hindra exporten dit af våra produkter. Jag hoppas, att de som lefva till nästa riksdag, och hvilkas uppmärksamhet nu blifvit fäst på detta förhållande, icke skola underlåta att föreslå en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om att alla sådana traktater måtte blifva uppsagda.

Herr Casparsson: Det förvånar mig att en person, som alltid visar en så skarp uppfattning, har så svårt att fatta, så snart det är fråga om tullbevilling. Såsom jag läst Herr Boströms reservation, afser den ingenting annat än att alla tullsatser, som bero af franska traktaten, skola behandlas efter densamma, och att de åter, som icke bero af traktaten, skola behandlas efter den för år 1882 uppgjorda tulltaxa. Den bestämmelsen finner jag mycket klar, och jag kan icke föreställa mig, att dervid skulle möta några svårigheter vid tillämpningen vare sig med Monaco eller andra potentater. För mig synes detta alldeles klart, och den ärade talarens tankegång kan jag icke rätt fatta.

Hvad sjelfva afslutandet af franska traktaten beträffar, förmodar jag att, då icke något meddelande från statsrådsbanken derom förspotts, den saken befinner sig på det klara. Jag beklagar, att så är förhållandet, och jag förmodar, att situationen skall snart blifva klar. För öfrigt instämmer jag med Herr Reutersvärd.

Efter härmed slutad öfverläggning gjorde Herr Grefven och Talmannen enligt de derunder framställda yrkandena propositioner, först på bifall till Utskottets förevarande hemställan och sedan på afslag derå och bifall till Herr Boströms i ämnet väckta motion, samt förklarade sig finna den förra propositionen besvarad med öfvervägande ja.

Votering begärdes, i anledning hvaraf uppsattes, justerades och anslogs en omröstningsproposition af följande lydelse:

Den, som bifaller 48 punkten i Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 10,

röstas Ja;

Den, det ej vill,

röstas Nej;

Vinner Nej, afslår Kammaren punkten och bifaller Herr Boströms i ämnet väckta motion.

Omröstningen företogs, och vid dess slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja— 45;

Nej—32.

Justerades ett protokollsutdrag angående Kammarens beslut rörande den vid detta sammanträde genomgångna del af förevarande betänkande.

På framställning af Herr Grefven och Talmannen beslöts, att på föredragningslistan för nästa sammanträde skulle sättas främst Stats-Utskottets memorial N:o 51 och sist Lag-Utskottets utlåtande N:o 55.

Kammaren åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 9 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.